

Հաշվետվություն

Մաս 1. Ընդհանուր տեղեկություններ հաստատության մասին¹

Հաստատության անվանումը, համարը

<< Գյումրու թիվ 29 հիմնական դպրոց>> ՊՈԱԿ

Հաստատության հասցեն

Մանուշյան 7

Հաստատության հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն

031239313 Gyumri29@schools.am

Հաստատության ինտերնետային կայքի հասցեն –Gyumri29.schools.am

Աղյուսակ 1. Դասարանների թիվը՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների² համար

Դասարանների թիվը	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
1 –ին դասարան	2	2	2	
2-րդ դասարան	2	2	2	
3-րդ դասարան	2	2	2	
4-րդ դասարան	3	2	2	
5-րդ դասարան	2	3	2	
6-րդ դասարան	2	2	3	
7-րդ դասարան	2	2	2	
8-րդ դասարան	2	2	2	
9-րդ դասարան	2	2	2	
12-րդ դասարան				
Ընդամենը	19	19	19	

Վերլուծել դասարանների թվաքանակի փոփոխության պատճառները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Աղյուսակ 2. Ըստ դասարանների սովորողների թիվը՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

¹Մաս 1-ում լրացված տվյալները պետք է համապատասխանեն ՀՀ ԿԳ նախարարության <<Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների գործունեության մասին հաշվետվության>> տվյալներին:

²Այս հաջորդող բոլոր աղյուսակներում անհրաժեշտ է նկարագրել փոփոխությունների դինամիկան՝ մեկնաբանել աճի կամ նվազման պատճառները:

Սովորողների թիվը	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
1-ին դասարան	51	54	49	նվ 2%
2-րդ դասարան	59	65	51	նվ 21%
3-րդ դասարան	39	56	64	աճ 14%
4-րդ դասարան	48	69	57	նվ 17%
5-րդ դասարան	51	38	61	աճ 60%
6-րդ դասարան	50	43	44	աճ 0,1%
7-րդ դասարան	43	44	42	նվ 4%
8-րդ դասարան	41	50	43	նվ 14%
9-րդ դասարան	32	33	46	աճ 39%
Նախակրթարան	22	22	22	
Ընդամենը	414	474	479	աճ 1%

Վերլուծել ըստ դասարանների սովորողների թվի փոփոխության պատճառները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Աղյուսակ 3. Ընդհանուր տվյալներ սովորողների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա սկզբին՝ տվյալ ուստարվա սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ	414	452	447	Նվ. 1%
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա վերջին՝ տվյալ ուստարվա մայիսի 25-ի դրությամբ	405	446	448	Աճ.1 %
Ուսումնական տարվա ընթացքում ընդունված սովորողների թիվը	12	22	20	Նվ 9%
Ուսումնական տարվա ընթացքում հեռացած սովորողների թիվը	21	45	28	նվ 37%

Աղյուսակ 4. Ընդհանուր տվյալներ ուսուցիչների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Ուսուցիչների ընդհանուր թիվը	31	31	32	աճ 3%
Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանաբեռնվածությունը կամ դրույքաչափը (մեկ ուսուցչի միջին ծանաբեռնվածությունը՝	0,8դր	0,8դր	0,8դր	

շաբաթական ժամաքանակը. հաշվարկի ձևը՝ հաստատության տվյալ առարկայից շաբաթական ընդհանուր դասաժամերի և ուսուցիչների թվի հարաբերությունը)				
--	--	--	--	--

Վերլուծել ուսուցիչների թվաքանակի, միջին ծանրաբեռնվածության փոփոխության պատճառները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

**Աղյուսակ 5. Տվյալներ ուսուցիչների տարիքային բաշխվածության վերաբերյալ՝
ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար**

Ուսուցիչների թիվը	2019- 2020 ուստարի	2020- 2021 ուստարի	2021- 2022 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Մինչև 30 տարեկան	2	2	1	նվ 50%
31-ից 40 տարեկան	2	10	11	աճ 10%
41ից -50 տարեկան	9	2	3	աճ 50%
51-ից -55 տարեկան	9	3	3	նույնը
56 տարեկան և ավելի	9	14	14	նույնը

Վերլուծել ուսուցիչների տարիքային կազմը փոփոխությունների պատճառները, կատարել եզրահանգումներ:

**Մինչև 30 տարեկան ուսուցիչների թվաքանակը ամենաքիչն է, քանի որ
աշակերտների թվի նվազման պատճառով ուսուցիչների համակազմը չի
համալրվել նոր ուսուցիչներով, իսկ թոշակառու ուսուցիչներ կան:**

Աղյուսակ 6. Տվյալներ հաստատության ղեկավար և վարչական կազմի վերաբերյալ

Անունը, ազգանունը, հայրանունը	Պաշտոնը	Տվյալ պաշտոնում աշխատելու ժամանակահատված ը	Տվյալ հաստատությունում աշխատելու ժամանակահատվածը	Պետական պարգևները, կոչումները և այլն
Գ.Բիչախչյան	Տնօրեն	13 տարի	33	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության ն շնորհակալագիր (24.12.2004թ.)
Պետրոսյան Արուս	Տնօրենի տեղակալ	29	44	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությա

				և շնորհակալագիր
Հարությունյան Բ.	Մ.Կ.Ա	9	24	
Չ.Առաքելյան	Հաշվապահ	47	26	
				

Աղյուսակ 7. Տվյալներ հաստատության կառավարման խորհրդի կազմի վերաբերյալ

Անուն, ազգանուն, հայրանուն	Աշխատանքի վայրը, գբաղեցրած պաշտոնը	Կրթությունը	Հաստատության խորհրդի կազմում ընդգրկված լինելու ժամանակահատվածը	Պետական պարգևները, կոչումները և այլն
Գալինա Կասեմյան	ՀՀ ԿԳՄՍ –ի կողմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Արիգա Ռաֆայելյան	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան	Բարձրագույն	2022թ.	
Վաղինակ Հովհաննիսյան	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան	Բարձրագույն	2022թ.	
Լիլիթ Մուրադյան	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան	Բարձրագույն	2022թ.	
Կարեն Վարդանյան	Բարձրագույն	2022թ.		
Պետրոսյան Արուս	Մանկավարժակ ան խորհրդի կողմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Ասլանյան Մանուշ	Մանկավարժակ ան խորհրդի կողմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Մարտիրոսյան Տիգրան	Ծնողական խորհրդի կողմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Տաթևիկ Հարությունյան	Ծնողական խորհրդի կողմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	

Վերլուծել խորհրդի աշխատանքը, հիմնախնդիրները և կատարել առաջարկություններ խորհրդի կազմի և գործունեության բարելավման ուղղությամբ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր)։

Խորհուրդը աշխատում է դարոցի օրինակելի կանոնադրությամբ նախատեսված լիազորությունների շրջանակում:

Մաս 2. Հաստատության սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեությունը և առողջության պահպանումը

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության բնորոշման համաձայն՝ առողջությունը ոչ միայն հիվանդությունների բացակայությունն է, այլև անձի հոգևոր, ֆիզիկական, կենսաբանական, սոցիալական լիարժեք բարեկեցությունը: Աճող սերնդի հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումը հանրակրթության կարևորագույն նպատակներից է: Ուստի հաստատության խնդիրն է՝ ապահովել անվտանգ ուսումնական գործընթացի իրականացում և սովորողների հոգևոր, ֆիզիկական, կենսաբանական, սոցիալական լիարժեք բարեկեցությունն ու համակողմանի զարգացումը:

Հաստատության գործունեության լիարժեք, գնահատման գործընթացը ներառում է ուսումնական միջավայրի անվտանգության գնահատումը, որը վերաբերում է ոչ միայն սովորողների անվտանգ և առողջ կենսագործունեությանը, այլ նաև ուսուցիչների, վարչական ու սպասարկող անձնակազմի համար աշխատանքի, կյանքի և առողջության պահպանման համար անվտանգ պայմաններ ապահովելուն: Հաստատությունում սովորողները և աշխատակազմը կարող են հայտնվել արտակարգ կամ վտանգավոր իրավիճակներում, բխվել ամենատարբեր պատահարների, վթարների կամ աղետների հետ: Ուստի, հաստատության ներքին գնահատման գործընթացում անվտանգության ապահովմանը և առողջության պահպանմանը վերաբերող ցուցանիշների և չափանիշների ներառումը ենթադրում է, որ հաստատությունը պետք է գնահատի սովորողների և աշխատակազմի ֆիզիկական և հոգեկան առողջությանը ու անվտանգությանը սպառնացող առկա և հնարավոր վտանգները, միաժամանակ քայլեր ձեռնարկի դրանք վերացնելու ուղղությամբ: Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգության ապահովումը չի հանդուրժում սպասողական, պասիվ կեցվածք, այլ պահանջում է ակտիվ նախաձեռնողական աշխատանք:

***Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ
կենսագործունեության և առողջության պահպանման գնահատման չափանիշները
հետևյալներն են՝***

2.1. Հաստատությունը պահպանում է շենքի և տարածքի անվտանգ շահագործումը.

1. հաստատության տարածքը ցանկապատված է և անվտանգ է սովորողների ազատ տեղաշարժման համար.
2. հաստատության տարածքը գտնվում է ավտոճանապարհային գոտուց բավարար հեռավորության վրա և/կամ հաստատության շրջակայքում կան բավարար անվտանգ անցումներ (վերգետնյա, ստորգետնյա և այլն).
3. արտակարգ իրավիճակներում հատուկ ծառայությունների մեքենաները կարող են անարգել մոտենալ հաստատության շենքին.
4. հաստատության տարածքը մաքուր է, իսկ լաբորատորիաներում օգտագործվող այրվող և այլ վտանգավոր նյութերի թափոնները, աղբը կանոնավորապես հավաքվում են հատուկ աղբարկղներում և դուրս են բերվում հաստատության տարածքից.
5. հաստատության ամբողջ տարածքում պարբերաբար իրականացվում են միջոցառումներ կրծողների և վտանգավոր միջատների, թափառող շների, կատուների և այլ կենդանիների դեմ:

***2.1. կետում բերված չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը
իրականացվում է դիտարկում-փաստագրում մեթոդով և/կամ հարցումների
միջոցով:***

Հաստատությունն իր ներքին գնահատման հաշվետվության կազման ժամանակ այս մասի պատրաստման համար պետք է վարի և թղթային ու էլեկտրոնային տարբերակներով պահպանի ինքնավերլուծության **հատուկ գրանցամատյան**: 2.1. կետում նշված 1-ից 5 չափանիշները դիտարկելով թիրախային, հաստատություննայո՝ հատուկ գրանցամատյանում ազատ շարադրանքով պետք է նկարագրի՝ իր տարածքի, շենքի ու շինությունների, գույքի անվտանգ շահագործման, սովորողների և աշխատակիցների անվտանգ կենսագործունեության ապահովման և առողջության պահպանման հետ կապված վիճակը և առկա խնդիրները:

Գրանցամատյանի լրացման նպատակով հաստատությունը պարբերաբար պետք է իրականացնի **դիտարկումներ**: Դիտարկումները պետք է իրականացվեն հաստատության տնօրենի հրամանով ձևավորված հանձնախմբի³ կողմից՝ համաձայն հաստատված ժամանակացույցի, ոչ պակաս, քան յուրաքանչյուր տարի 2 անգամ: Դիտարկումների արդյունքում գրանցամատյանում պետք է կատարվեն գրառումներ: Դիտարկման շրջայց կատարելիս հանձնաժողովը պետք է նկարագրի առկա իրավիճակը և արձանագրի բացահայտված շեղումներն ու անհամապատասխանությունները: Դիտարկումների և գրառումների հիման վրա հաստատությունը պետք է կատարի իրավիճակի **վերջնական գնահատում**: Վերջինս նպատակահարմար է կատարել նոր ուսումնական տարվա և 2-րդ կիսամյակի նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակներում՝ տարեկան 2 անգամ: Հաստատությունը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է իրականացնել արտահերթ դիտարկում, որի դեպքում ևս իրավիճակի արձանագրումը գրանցամատյանում պարտադիր է:

Դիտարկում-փաստագրումն իրականացնելիս հաստատությունը պետք է առաջնորդվի համապատասխան նորմատիվային և իր ներքին փաստաթղթերով: Իրավիճակը, ըստ վերը բերված 1-ից 3-րդ չափանիշների նկարագրելիս, պետք է օգտվել հաստատության պլան-հատակագծից: 4-րդ՝ աղբահանությանը, վերաբերող չափանիշի համար՝ պետք է հիմք ընդունել մարզպետների և Երևանի քաղաքապետի որոշումները, իսկ 5-րդ չափանիշի համար՝ հաստատության կողմից, ըստ անհրաժեշտության համապատասխան կազմակերպությունների (ախտահարման-կանխարգելման, արտակարգ իրավիճակների ծառայության) հետ կնքված պայմանագրերը: Համապատասխան փաստաթղթերի առկայության և գործողության ժամկետների, այդ թվում՝ պայմանագրերի, կատարման մասին պետք է նշվի գարցամատյանում և այնուհետ ներառվի ինքնավերլուծության հաշվետվության մեջ:

2.2. Հաստատության շենքի և դրա շահագործման անվտանգությունը նկարագրող չափանիշները

Հաստատությունում պահպանված են բոլոր սովորողների և աշխատակազմի համար ուսումնական գործընթացի և աշխատանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ անվտանգության և սանիտարահիգիենիկ նորմերը, կազմակերպված են առողջության պահպանման համապատասխան ծառայությունները:

2.2. կետի չափանիշներն են՝

1. հաստատության շենքը վերանորոգված է.
2. հաստատության շենքը կայուն է վտանգների ազդեցությանը՝ ուժեղ քամիներ, սողանքներ, երկրաշարժեր, հրդեհներ, խոնավություն և այլն.
3. հաստատության շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության նորմերին:

³Կարելի է ստեղծել մեկ հանձնաժողով՝ ամբողջ ներքին գնահատման հաշվետվության պատրաստման համար

2.2. կետի 1-ին չափանիշի համար անհրաժեշտ է իրականացնել դիտարկում-փաստագրումը և արձանագրել հաստատության շենքի ֆիզիկական վիճակը ու նշել, թե ինչպիսի վերանորոգման կարիք ունի այն՝ կապիտալ, մասնակի կամ ընթացիկ: Այնուհետև ցանկալի է մանրամասնել վերանորոգման կարիքները և տալ դրանց մոտավոր ֆինանսական գնահատականը:

2.2. կետի 2-րդ չափանիշի համար դիտարկում-փաստագրման միջոցով պետք է արձանագրել, թե արդյոք շենքը կայուն է հետևյալ վտանգների կամ դրանցից որևէ մեկի ազդեցության նկատմամբ (ուժեղ քամիներ, սողանքներ, երկրաշարժեր, հրդեհներ, խոնավություն և այլն):

2.2. կետի 3-րդ չափանիշի համար դիտարկում-փաստագրման միջոցով անհրաժեշտ է մեկ առ մեկ անդրադառնալ ստորև բերվող անվտանգության չափանիշներին և պարզաբանել, թե արդյոք հաստատության շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության հետևյալ նորմերին՝

- շենքում առկա են դեպի դուրս բացվող պահուստային ելքեր.
- հաստատությունն ապահովված է կապի և արտակարգ իրավիճակների ազդարարման համակարգով.
- շենքի աստիճանների լայնությունը և դռների բացվածքը համապատասխանում է պահանջվող նորմատիվներին, դրանք հարմարեցված են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող (ԿԱՊԿՈՒ) սովորողների պահանջներին.
- շենքը հարմարացված է ԿԱՊԿՈՒ սովորողների անվտանգ տեղաշարժ և ուսուցում ապահովող պայմաններին՝ թեք հարթակներ, լայն դռներ և այլն.
- հաստատությունն ապահովված է սարքին վիճակում գտնվող հակահրդեհային անվտանգության լրակազմով.
- հաստատության տանիքը պատված է հրակայուն նյութերով:

Բացի այդ, հաստատության շենքի անվտանգությանը անդրադառնալիս, պետք է նկարագրել իրավիճակը՝ ըստ ներքոնշյալ նորմերի՝

- հաստատությունում ոչ կառուցվածքային վտանգներ չկան, մասնավորապես՝
 - ✓ համակարգչային սարքավորումները, հեռուստացույցները ամուր են տեղադրված են և ամրացված աշխատատեղերին.
 - ✓ անիվներով տեղաշարժվող ծանր իրերն ամրացված են հատակին.
 - ✓ բաց դարակներից հեռացված են ծաղկամանները, նկարները, դեկորատիվ իրերը.
- հաստատության միջանցքների հատակները սայթաքուն չեն,
- համակարգչային դասարանը ունի մետաղյա վանդակաճաղեր.
- հաստատության կահույքը համապատասխանում է անվտանգ կենսագործունեության պահանջներին, ամուր և բարվոք վիճակում է:

2.2. կետի հաստատության շենքի և դրա շահագործման անվտանգությունը նկարագրող հետևյալ 4-ից 6-րդ չափանիշները վերաբերում են սովորողների և աշխատակազմի տարիանման պահանջներին և հետևյալն են՝

1. հաստատությունում մշակված և առկա է սովորողների և անձնակազմի տարիանման պլան, որում հաշվի են առնված նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները.
2. հաստատության նախասրահում, բոլոր հարկերում, դասասենյակներում փակցված են տարիանման պլան-սխեմաները՝ համապատասխան գունային ցուցասլաքներով.
3. հաստատության տարիանման ուղիները ազատ են ավելորդ իրերից և արգելափակված չեն ծանր իրերով:

Ներքին գնահատման նպատակով ինքնավերլուծության հաշվետվության պատրաստման ժամանակ 2.2 կետի չափանիշներին համապատասխանության դիտարկում իրականացնելիս պետք է հիմք ընդունել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006 թվականի նոյեմբերի 10-ի <<Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար>> շինարարական նորմերի հաստատման մասին>> թիվ 253-Ն հրամանը:

2.3 . Հաստատության նախագծային հզորությունը նկարագրող գուցանիշներ և չափանիշներ

Հաստատությունը պահպանում է իր նախագծային հզորությունը.

1. Հաստատությունում սովորողների թիվը համապատասխանում է հաստատության նախագծային հզորությանը և հաստատության լիցենզիայով սահմանված սահմանային տեղերի:
2. Դասասենյակներում նստարանների թիվը և դրանց միջև հեռավորությունը հիմնականում համապատասխանում է նախագծային և սահմանված նորմերին:
3. Հաստատության սովորողները «ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսումնական դասընթացներն անց են կացնում հաստատության մարզադահլիճում:

Աղյուսակ 8. Տվյալներ յուրաքանչյուր դասասենյակում սեղան-նստարանների դասավորվածության և թվի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ **20. 08.2015թ.**

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Սեղան-նստարանների դասավորվածության ձևը (շարքերով, շրջանաձև, T-աձև, Ու-աձև, խառը)	Սեղան-նստարանների թիվը	Սեղան-նստարանների շարքերի և միմյանց միջև հեռավորությունները
Դասասենյակ N1				
Մանկապարտեզ 1 խումբ	36մ ²	շրջանաձև	6/24	
Մանկապարտեզ 2 խումբ	42մ ²	շրջանաձև	9/7	
Դասասենյակ N3	42մ ²	շարքերով	15/30	50 սմ
Դասասենյակ N4	42մ ²	շարքերով	11/20	50 սմ

Դասասենյակ N5	42մ ²	շարքերով	15/30	50 սմ
Դասասենյակ N6	42մ ²	շարքերով	14/28	50 սմ
Դասասենյակ N7	42 մ ²	շարքերով	9/18	50 սմ
Դասասենյակ N8	42մ ²	շարքերով	16/32	50 սմ
Դասասենյակ N9	42մ ²	շարքերով	14/28	50 սմ
Դասասենյակ N10	42մ ²	շարքերով	15/30	50սմ
Դասասենյակ N11	42մ ²	շարքերով	12/24	50 սմ
Դասասենյակ N12	42մ ²	շարքերով	13/26	50 սմ
Դասասենյակ N13 Շախմատ	36մ ²	շրջանաձև	15/30	1մ
Դասասենյակ N14	42մ ²	շարքերով	12/24	50 սմ
Դասասենյակ N15	42մ ²	շարքերով	11/22	50 սմ
Դասասենյակ N16	42մ ²	շարքերով	13/26	50 սմ
Դասասենյակ N17	42մ ²	շարքերով	13/26	50 սմ
Դասասենյակ N18	42մ ²	շարքերով	16/32	50 սմ
Դասասենյակ N19	42մ ²	շարքերով	13/26	50 սմ
Դասասենյակ N20	42մ ²	շարքերով	15/30	50 սմ
Դասասենյակ N21	12մ ²	շարքերով	6/12	50 սմ
Դասասենյակ N 22	22	շրջանաձև	6	
Դասասենյակ N23	23	շարքերով	6/12	

Աղյուսակ 9. Տվյալներ յուրաքանչյուր դասասենյակներում մեկ սովորողին ընկնող մակերեսի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ **2021-2022 ուստարվա ընթացքում**

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Մեկ սովորողին ընկնող մակերեսը (քմ)	Նորմերից պակաս կամ ավել մակերեսը(քմ)
Դասասենյակ N1	36մանկապարտեզ	1.44	1.44
Դասասենյակ N2	36մանկապարտեզ 42մ ²	1.68	
Դասասենյակ N3	42մ ²	1.5	
Դասասենյակ N4	42մ ²	2.5	
Դասասենյակ N5	42մ ²	1.6	
Դասասենյակ N6	42մ ²	1.6	
Դասասենյակ N7	42մ ²	3	
Դասասենյակ N8	42մ ²	1.5	
Դասասենյակ N9	42մ ²	1.5	
Դասասենյակ N10	42մ ²	1.4	
Դասասենյակ N11	42 մ ²	2.2	
Դասասենյակ N12	42 մ ²	1.9	
Դասասենյակ N13	36մ ²		
Դասասենյակ N14	42 մ ²	2.8	
Դասասենյակ N15	42 մ ²	2.5	
Դասասենյակ N16	42 մ ²	2.2	
Դասասենյակ N17	42 մ ²	1.6	
Դասասենյակ N18	42 մ ²	1.5	
Դասասենյակ N19	42 մ ²	2.3	

Դասասենյակ N20	42 մ ²	1.7	
Դասասենյակ N21	12 մ ²	1	
Դասասենյակ N22	22 մ ²		
Դասասենյակ N23			

Մի քանի դասարան մասնակի վերանորոգվել են: Պատուհանները ունեն վերանորոգման կարիք և դպրոցի ջեռուցման համակարգը գտնվում է խիստ վթարային վիճակում:

Մարզադահլիճը և հանդերձարանները ունեն վերանորոգման կարիք : Մարզադահլիճը վերանորոգվել է մասամբ, իսկ հանդերձարանները վերանորոգվելու կարիք ունեն:

2.4 . Հաստատության անձնակազմի և սովորողների անվտանգ կենսագործունեությունը նկարագրող չափանիշներ

Հաստատությունն իրականացնում է նպատակային ուսուցողական ծրագրեր, որոնք ուղղված են սովորողների մոտ ձևավորելու անվտանգ կենսագործունեության և առողջ ապրելակերպի կարողություններ ու հմտություններ:

1. Հաստատության անձնակազմը և սովորողները տիրապետում են արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոններին:
2. Հաստատության անձնակազմը և սովորողները տեղեկացված են դպրոցում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակի, հրշեջ տեղեկատուի, հրշեջ ծորակի և այլն) տեղերին ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին:
3. Տեղական վտանգների գնահատման և աղետների պատրաստվածության վերաբերյալ հաստատությունում իրականացվում են տարաբնույթ միջոցառումներ:
4. Հաստատությունում առկա է աղետների պատրաստվածության, քաղաքացիական պաշտպանվածության պլան և ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացվում են պլանի գործարկում և վարժանքներ, վարվում է գրանցամատյան:
5. Հաստատությունն ապահովված է լոկալ ջեռուցման անվտանգ համակարգով:
6. Հաստատության բոլոր դասասենյակներում առկա են ջեռուցումն ապահովող մարտկոցներ և ջեռուցման ամիսներին դասասենյակներում ջերմաստիճանը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ նորմերին:
7. Հաստատությունն ապահովված է շուրջօրյա հոսող խմելու ջրով:
8. Հաստատության բոլոր հարկերում առկա են առանձնացված վերանորոգված սանհանգույցներ տղաների և աղջիկների համար:

9. Հաստատության բոլոր սանհանգույցներն ապահովված են շուրջօրյա հոսող ջրով և ապահովված են հիգիենայի պարագաներով (օճառով, թղթով և այլն):
10. Հաստատությունում առկա է բուժկետ և կարող է տրամադրվել առաջին բուժօգնությունը:

Չափանիշներ 1 և 2

Աղյուսակ 10 Ա. Տվյալներ արտակարգ իրավիճակներում հաստատության անձնակազմի և սովորողների տեղեկացված լինելու մասին

Դիտարկման ամսաթիվ՝ 2021-2022 ուստարվա ընթացքում

N	Չափանիշը	Նշում համապատասխան փաստաթղթի և գույքի առկայության մասին, / գրել փաստաթղթի անվանումը և ընդունման ամսաթիվը , թվարկել առկա գույքը/
1.	Հաստատության աշխատակազմը և սովորողները տիրապետում են աղետների ժամանակ և արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոսներին	Այո
2.	Հաստատության աշխատակազմը և սովորողները տեղեկացված են հաստատությունում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակի, հրշեջ տեղեկատուի, հրշեջ ծորակի և այլն) տեղերին ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին	Այո

Այս չափանիշների համբողջական ներկայացման նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ և դրանց արդյունքները հակիրճ ներկայացնել՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանչյուր շահառու խմբի (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Իրականացվել է հարցումներ հաստատության աշխատակազմի և սովորողների միջև հարցումների արդյունքում պարզվել է ,որ սովորողները և հաստատության աշխատակազմը տիրապետում են աղետների ժամանակ և արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոսներին: Պարբերաբար անցկացվում են տարահանումներ ԱԻՆ –ի կողմից, Հրդեհային անվտանգության ծառայության կողմից:

Չափանիշ 3

Աղյուսակ 10Բ. Տվյալներ տեղական վտանգների գնահատման և աղետների պատրաստվածության ու հակազդման մեխանիզմների ուղղությամբ հաստատությունում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասարանը	Միջոցառման անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված պարագաներն ու ուսումնական նյութերը	Մասնակից սովորողների և աշխատակիցների թիվը
09.09.21	8, 9	Աղետների կանխարգելիչ միջոցառումներ	60

Սովորողների և աշխատակիցների միջև իրականացվեցին հարցումներ պարզվեց, որ սովորողների գերակշիռ մասը տեղյակ են թե ՀՀ տարածքում ինչ հնարավոր վտանգավոր երևույթներ գոյություն ունեն (փոթորիկ, երկրաշարժ, տեղատարափ, անձրև, սողանքներ, փյուղումներ և այլն) և ինչպես կարելի է պաշտպանվել դրանցից:

Իրագեկումներ են անցկացվել նաև դպրոցի աշակերտական և ուսուցչական անձնակազմների անվտանգությունը պատերազմի ժամանակ պահպանելու ուղղությամբ:

Աղյուսակ 10 Գ. Տվյալներ հաստատության քաղաքացիական պաշտպանության պլանից բխող սովորողների և աշխատակազմի հետ տարվա ընթացքում իրականացվող միջոցառումների և վարժանքների վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասարանը	Միջոցառման/վարժանքի անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված պարագաներն ու ուսումնական նյութերը	Մասնակից սովորողների և աշխատակիցների թիվը
22.09.21թ 17.11.21թ	1-9 1-9	Դպրոցի տարիանման կազմակերպում Օդային տագնապ	Դպրոցի ողջ անձնակազմը
15.12.2021թ		Դասընթաց անհատական ու զանգվածային պաշտպանության միջոցներից օգտվելու կարգ	

01.02.2022թ		Քաղաքապետության օր	
14.04.2022թ		Դասախոսություն բնածին ու տեխնոծին աղետների մասին	

Ըստ քաղաքագիական պաշտպանության պլանի տարվա ընթացքում անցկացվել է տարհանում, որը հնարավորություն է տալիս հաստատության անձնակազմին և սովորողներին իմանալ, թե ինչպես պաշտպանվել աղետների ժամանակ:

Աղյուսակ 11 Տվյալներ հաստատության ջեռուցման առկայության և տեսակի վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասասենյակները/համարը/, դահլիճները, այլ սենյակները միջանցքները	Ջեռուցման ձևը, /վառելիքի տեսակը/	Ջերմաստիճանը այցի պահին	Ջեռուցման ժամերը
	Դասասենյակ N1	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N2	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N3	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N4	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N5	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N6	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N7	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N8	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N9	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N10	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N11	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N12	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N13	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N14	գազ	18-20	շուրջօրյա

	Դասասենյակ N15	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N16	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N17	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N18	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N19	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N20	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N21	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N22	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N23	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Դասասենյակ N25	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Միջոցառումների դահլիճ	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Ուսուցչանոց	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Ճաշարան	գազ	18-20	շուրջօրյա
	Միջանցքներ	գազ	18-20	շուրջօրյա

Դպրոցի ջեռուգման համակարգը հին է, կառիք ունի հիմնովին նորագման : Գրեթե հիմնովին շարքից դուրս եկած և հնագած ջեռուգման կաթսաները տարվա ընթացքում պարբերաբար վերանորոգվում են ` նորմալ ջեռուգում ապահովելու նպատակով , ջեռուգման մարտկոցները հին են և չեն բավարարում ջեռուցվող մակերեսների նորմալ ջերմաստիճանի ապահովմանը :Միջանցքներում գրեթե չկան ջեռուցիչ սարքեր:

Դպրոցի ջերմաստիճանի պահպանման համար խիստ բացասական ազդեցություն են թողնում նաև պատուհանները, որոնք շահագործման համար արդեն գրեթե պիտանի չեն ու ենթակա են փոփոխման:

Աղյուսակ 12. Տվյալներ հաստատության ջրամատակարարման, սանհանգույցների (կոյուղացման) առկայության և դրաց վիճակի վերաբերյալ

Հաստատության ջրամատակարարումը		
Ինքնահոս շուրջօրյա		

խմելու ջրով ապահովված է 24 ժամ, միայն խնդիրը ջրամատակարարման բաշխման ձևի մեջ է, ջուրը պետք է մատակարարվի բակի միջոցով						
Հաստատության սանհանգույցները և դրանց վիճակը						
Շենքի հարկը 3	Սանհանգույցների թիվը 11	Աղբիկների սանհանգույցի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Տղաների սանհանգույցի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Հիգիենայի պարագաների առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Հարմարեցվածությունը <i>հաշմանդա</i> <i>մոլթյուն</i> ունեցող անձանց հարմար (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)
1-ին հարկ		Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ
.....		Այո	Այո	Այո	Ոչ	Այո

Վերլուծել ջրամատակարարման և սանհանգույցների հետ կապված վիճակն ու հիմնախնդիրները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Չկա շուրջօրյա ջրամատակարարում ,դպրոցը շուրջօրյա ջրով ապահովվում է տեղադրված բակերի միջոցով ,պոմպերի երկար աշխատանքի պատճառով անընդհատ վերանորոգման ու նորացման կարիք է զգացվում :

Հափանիշներ 12 և 13

12-րդ և 13-րդ չափանիշները վերաբերում են սննդի կետի առկայությանը հաստատությունում: Այս չափանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկման և փաստագրման միջոցով: Հաստատության գրանցամատյանում պետք է նախ նշել, թե արդյոք հաստատությունն ունի գործող սննդի կետ, թե ոչ: Եթե հաստատությունը չունի գործող սննդի կետ, ապա պետք է նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողների սննդի ապահովման խնդիրը, երբ սովորողները և աշխատակիցները գտնվում են հաստատությունում:

Այնուհետ, ստորև բերված աղյուսակի լրացման միջոցով, պետք է մանրամասնել սննդի կետի վիճակը և հագեցվածությունը անհրաժեշտ գույքով և պարագաներով:

Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 13. Տվյալներ հաստատությունում սննդի կետի առկայության և սննդի կազմակերպման վերաբերյալ

Հաստատությունում առկա է սննդի կետ, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)					
Այո					
Հաստատության սննդի կետում փակցված են առողջ սննդակարգի վերաբերյալ համապատասխան պաստառներ, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)					
Այո					
Սննդի կետի սանիտարական վիճակը՝ ըստ հակահամաճարակային ծառայության					
Սննդի կետի տեսակը (բուֆետ, ճաշարան)	Միաժամանակ սնվելու հնարավորություն ունեցող անձնաց թիվը և տարածքը (քմ)	Սառը և տաք հոսող ջրի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Լվացարանի և հիգիենայի պարագաների առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Տաք սննդի հնարավորությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)
		<u>Այո</u> Ոչ	<u>Այո</u> Ոչ	<u>Այո</u> Ոչ	<u>Այո</u> Ոչ
	75քմ				

Վերլուծել սննդի կետի առկայության և դրա վիճակի հետ կապված հիմնախնդիրները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Ճաշարանի գույքը սեղան-աթոռները բավարար չեն: Ճաշարանի պատուհանները հին են և ձմռանը՝ ջեռուցման սեզոնին դժվարություններ են առաջացնում:

Աղյուսակ 14. Տվյալներ հաստատությունում բուժկետի առկայության և բուժսպասարկման վիճակի վերաբերյալ

Հաստատությունում առկա է բուժկետ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)					
<u>Այո</u>					
Ոչ					
Հաստատությունն ունի բուժաշխատող և կարող է տրամադրվել առաջին բուժօգնություն (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)					
<u>Այո</u>					
Ոչ					
Բուժկետի գտնվելու հարկը և տարածքը քմ	Բուժաշխատողների և նրանց պաշտոնները	Բուժկետում առկա գույքը	Բուժկետը վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Բուժկետի սանիտարական վիճակը	Առաջին բուժօգնության միջոցների և դեղերի առկայությունը
			Այո Ոչ		
1հարկ 24քմ	1 բուժքույր	կա	Այո այո	բավարար	կա

Վերլուծել բուժկետի վիճակի հետ կապված հիմնախնդիրները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Պարբերաբար բուժկետը համայնքում է դեղորայքով, բայց կարիք ունի վերանորոգման, ինչո՞ր դպրոցի առաջին իսկ ֆինանսական հնարավորության դեպքում կարվի:

2.5. Ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջության չափանիշներ

Հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ առանձին տեղ է գրավում սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները, իրականացվող ծրագրերն ու միջոցառումները և դրանց վերլուծությունը: Հաշվետվության այս կետի չափանիշների մշակման և դիտարկման համար հիմք են հանդիսանում <<Երեխայի իրավունքների մասին>> և <<Հաշմանդամության ունեցող անձանց իրավունքների մասին>> ՄԱԿ-ի կոնվենցիաները, ինչպես նաև ՀՀ համապատասխան օրենքները, ներառյալ ՀՀ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենքներն ու իրավական ակտերը, հաստատության կանոնադրությունը և այլն:

Ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական նկարագրող չափանիշներն են՝

Հաստատությունն իրականացնում է սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր, սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական ծրագրեր և միջոցառումներ.

1. հաստատությունում գրանցվել են ակտիվ, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքեր և իրականացվում են ծրագրեր դրանց չարաշահումը կանխարգելելու ուղղությամբ.
2. հաստատությունում գրանցվել են մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքեր, իրականացվում են դրանց բացահայտմանն ու կանխմանն ուղղված աշխատանքները.
3. հաստատությունում գործում են սովորողների նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, զեկուցման, դրանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմներ.
4. հաստատությունն իրականացնում է երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխային զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ.
5. հաստատությունում կազմակերպվում են հատուկ դասընթացներ ՄԻԱՎ/ԶԻԱՅ-ի կանխարգելման ուղղությամբ՝ ՄԻԱՎ/ԶԻԱՅ-ի փոխանցման ուղիների և կանխարգելման մասին գիտելիքների մակարդակը բարձրացնելու նպատակով.
6. հաստատությունը ստեղծում է ուսումնամեթոդական նյութեր և իրականացնում է ուսումնական դասընթացներ ուղղված ընդդեմ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման:

2.5. կետին վերաբերող օրենսդրական, նորմատիվային դաշտը ընդգրկում է և ծավալուն, ուստի այս կետի չափանիշներին անրադառնալիս անհրաժեշտ է մանրամասն ուսումնասիրել այն: Ներքին գնահատման հաշվետվության այս կետը կազմելիս հաստատությունը պետք է իրականացնի ինչպես փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այնպես էլ դիտարկում-փաստագրումներ և հարցումներ: Հարցումների համար կազմված հարցաթերթերում և հարցաշարերում, ըստ հաստատության առանձնահատկությունների, պետք է անդրադառնալ գրանցված միջադեպերին, հաստատության կողմից իրականացված ուսումնական դասընթացներին, միջոցառումներին, այլուհետև վերլուծել դրանց արդյունքները և կատարել բարելավման առաջարկներ: Որպես հարցումների գործիքներ կարելի է օգտագործել որոշակի սոցիալ-հոգեբանական, բուժառողջապահական հարցումների հարցաթերթեր՝ հարմարեցնելով առաջադրված նպատակներին: Հարցումների համար առաջարկվում է կիրառել Հավելված 2-ում նկարագրված մեթոդաբանությունը:

Ամբողջական պատկեր ստանալու և աշխատանքների հետագա բարելավմանն ուղղված քայլեր մշակելու համար անհրաժեշտ է նաև վերլուծել հաստատության զարգացման ծրագրով, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլանով, դասողեկական աշխատանքների պլաններով, աշակերտական ինքնավարության ծրագրերով և այլ ծրագրերով նախատեսված և իրականացված միջոցառումներն ու դասընթացները:

Աղյուսակ 15. Տվյալներ հաստատության սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքների վերաբերյալ

Հաստատությունում գրանցված ակտիվ, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքերը տվյալ ուստարում			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը, սովորող/ները/	Ձեռնարկված միջոցառումները
Չկա			
Չկա			
Չկա			
Ակտիվ, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման կանխարգելման ուղղությամբ ինչ ուսումնական և այլ ծրագրեր ու միջոցառումներ են իրականացվում			
Ծրագիրը կամ միջոցառումը, թեման		Ամսաթիվը	Դասարանը
1.2րույց <<Առողջ ապրելակերպ>> թեմայով Կատարող անձ-- բուժքույր		Փետրվար 2022	6-9
2.Թրաֆիքինգ Կատարող անձ—տեսուչ Կատարող անձ-- գինղեկ		Մարտ 2022	8-9
3.Սպորտը որպես առողջության գրավական		Ապրիլ 2022	5-9
Հաստատությունում գրանցված մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքերը, դրանց բացահայտմանն ու հետագա դեպքերի կանխմանն ուղղված քայլերը			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը	Բացահայտմանն ու կանխմանն ուղղված քայլերը
1.չկա			
2.չկա			
.....			
Հաստատությունում սովորողների նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, զեկուցման,որանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմները			
Դեպքը	Ամսաթիվ	Դասարանը,	Բացահայտման, քննարկման

		սովորող/ները/	մեխանիզմը, ձեռնարկված քայլերը և հետագա կանխարգելման ուղիները
1.չկա			
2.չկա			
.....			
Հասատության կողմից ընտանիքում երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխային զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ և մեխանիզմներ			
Միջոցառում	Ամսաթիվ	Մասնակիցներ ը, դրանց թիվը	Առաջադրված մեխանիզմ
Հանդիպում տարբեր դասարանների ծնողների հետ երեխաների զարգացման համար դպրոցում և ընտանիքում անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի շուրջ / կատարող տնօրեն/	տարվա ընթացքում, պարբերաբ ար /նաև՝ ըստ անհրաժեշտ ության/		
Հանդիպման ժամերին երեխաների հետ կազմակերպել զրույց՝ ինչպես են պատկերացնում <<Օրինակելի ընտանիքը>>	տարվա ընթացքում		
Ծնողական ժողովներին պարտադիր անդրադառնալ երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև ֆիզիկական ու հոգեբանական ճնշման բացառման խնդիրներին / հիշյալ թեմայով ծնողական ժողովներին՝ պարտադիր տնօրենի, փոխտնօրենի մասնակցությամբ/	տարվա ընթացքում		

Կատարված ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների շնորհիվ դպրոցում բավարար հիմքերի վրա է դրված աշակերտների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջության հիմնախնդիրները:

Դաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպմանը և հիշյալ թեմաներով միջոցառումների ու մրցույթների անցկացմանը անհրաժեշտության դեպքում մասնակցում են անչափահասների գծով մարզպետարանի .քաղաքապետարանի և ոստիկանության ներկայացուցիչները :

Աղյուսակի լրացումից բացի, 2.5. կետի չափանիշների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և լիարժեք ինքնավերլուծություն կատարելու նպատակով հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով այն պետք է իրականացնի հարցումներ հաստատության սովորողների ու նրանց ծնողների, ուսուցիչների և վարչական աշխատողների շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով:

Մաս 3. Հաստատության գործունեության արդյունավետություն

Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման կարևորագույն մասը ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետության գնահատումն է: Վերջինս կատարվում է երկու տեսանկյունից՝

- **արտաքին արդյունավետության** կամ, այլ կերպ ասած, **կրթության որակի**
- **ներքին արդյունավետության** կամ առկա մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության:

Նախ անհրաժեշտ է հասկանալ, թե ինչպե՞ս է սահմանվում «կրթության որակը» գրականության մեջ: Հարկ է նշել, որ գոյություն ունեն կրթության որակի բազմաթիվ սահմանումներ, ինչը վկայում է այդ հասկացության բարդ և բազմագործոն էության մասին: Այնուամենայնիվ, ներկայումս «կրթության որակ» հասկացության շուրջ միջազգայնորեն ձեռք է բերված համաձայնություն: Ըստ այդմ.

Որակյալ կրթությունն ուսումնառության այնպիսի համակարգ է, որն ապահովում է սովորողների կողմից անհրաժեշտ գիտելիքների, հմտությունների ու որակների ձեռքբերումը, ինչպես նաև արժեքային համակարգի ձևավորումը՝ պետության սահմանած պահանջներին համապատասխան, և միաժամանակ հնարավորություն է ընձեռնում նրանց սովորել ամբողջ կյանքի ընթացքում: Այլ կերպ ասած, կրթության որակն ուսումնական գործընթացի համապատասխանությունն է սահմանված նպատակներին:

«Կրթության որակը» ուսումնական գործընթացի ամբողջական արդյունքն է, ուստի ներառում է՝

- **սովորողներին**, ովքեր առողջ են, պատրաստ սովորելու և մասնակցելու ուսումնառության գործընթացին՝ ստանալով իրենց ընտանիքների լիակատար աջակցությունը.
- **ուսումնական միջավայրը**, որը բարեկարգ է ու անվտանգ, ապահովում է առողջության պահպանումն ու հավասարությունը սովորողների միջև, ինչպես նաև հագեցած է անհրաժեշտ ուսումնական գույքով և ռեսուրսներով.
- **կրթության բովանդակությունը**, որը սահմանված է կրթության չափորոշիչներով, առարկայական ծրագրերով, ուսումնական պլաններով ու արտացոլված ուսումնամեթոդական նյութերում, և ուղղված է սովորողների մոտ հիմնարար

գիտելիքների, կենսական հմտությունների և արժեքների ձևավորմանը, ներառյալ՝ առողջության պահպանման, առողջ սնուցման, ՄԻԱՎ/ԶԻԱՀ-ի կանխարգելման, սեռերի հավասարության և խաղաղության պահպանմանն ուղղված գիտելիքներն ու հմտությունները զարգացնելուն:

- *որակյալ ուսուցչական կազմը*, որն օգտագործում է երեխայակենտրոն ուսուցման մեթոդներ:
- հմուտ ղեկավարվող *ուսումնական գործընթացը*:
- արժանահավատ ու արդար *գնահատման համակարգը*, որը խթանում է սովորողների առաջադիմությունն ու նվազեցնում նրանց միջև անհավասարությունները:
- *ուսուցման վերջնարդյունքները*, որոնք ներառում են սովորողների գիտելիքները, հմտությունները, արժեքային համակարգն ու աշխարհայացքը և ուղղված են հասարակության մեջ սովորողների դրական մասնակցությանը»:

(Defining Quality in Education; Working Paper Series, Education Section, Programme Division, United Nations Children's Fund, New York, NY, USA, 2002):

Հաստատության ներքին գնահատման այս մասում «կրթության որակի» տեսանկյունից ներառված են սովորողներին, ուսուցման վերջնարդյունքներին, ուսուցման բովանդակությանը և ուսուցիչներին, բնութագրող ցուցանիշները, իսկ ուսուցման միջավայրին վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները ներառված են նախորդ մասում:

Կրթության վերջնարդյունքներին վերաբերաբերող ցուցանիշները բնորոշվում են առաջին հերթին սովորողների առաջադիմությամբ, ինչն էլ արտահայտվում է նրանց ընթացիկ և ավարտական գնահատականներով: Միևնույն ժամանակ սովորողների առաջադիմությանը վերաբերաբերող ցուցանիշները ներառում են նաև սովորողների բացակայությունները, դասարանից դասարան փոխադրվելը կամ նույն դասարանում մնալը կամ ընդհանրապես կրթության գործընթացից դուրս մնալը, կրկնուսույցների մոտ պարապելը, օլիմպիադաներին և մրցույթներին մասնակցությունը, նախնական (արհեստագործական), միջին և բարձրագույն մասնագիտական հաստատություններում ուսումը շարունակելը և այլն:

Կրթության որակի ցուցանիշների մյուս խումբը վերաբերվում է հաստատության ուսուցիչներին՝ նրանց մասնագիտական որակավորմանը, պատրաստվածությանը և ուսուցման մեթոդներին, ուսումնականության բազային և ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը:

Հաստատության ներքին արդյունավետության գնահատումը նույնքան կարևոր է հաստատության արդյունավետ գործելու տեսանկյունից: Հատկապես սահմանափակ ֆինանսական և նյութական ռեսուրսների պայմաններում առաջնահերթ խնդիր է դառնում դրանց արդյունավետ օգտագործումը:

Ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետությունն անհրաժեշտ է գնահատել ինչպես տվյալ ուսումնական տարվա կտրվածքով, այնպես էլ նախորդ 2 տարիների հետ համեմատության մեջ՝ բացահայտելով արդյունավետության ցուցանիշների դինամիկան:

3.1. Հաստատության սովորողների առաջադիմությունը նկարագրող ցուցանիշները հետևյալն են՝

Հաստատությունն ապահովում է սովորողների առաջխաղացումը և բարձր առաջադիմությունը.

1. սովորողների միջին տարեկան գնահատականները ըստ կրթական աստիճանների.
2. գերազանց առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների.
3. ցածր առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների.
4. ավարտման գործակիցը՝ ըստ կրթական աստիճանների.
5. երկտարեցիների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների.
6. կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների.
7. միասնական քննություններին մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ.
8. ավարտական և միասնական քննություններին անբավարար ստացած շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ.
9. հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը.
10. նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտների թիվը և տոկոսը.
11. հիմնական դպրոցը ավարտած այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում.

12. ԲՈՒՀ-եր ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նպատմամբ.
13. սովորողների բացակայությունների ընդհանուր թիվը ժամերով՝ ըստ կրթական աստիճանների.
14. դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թիվը և տոկոսը.
15. ուստարվա ընթացքում տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների թիվը և տոկոսը, այդ թվում՝ ըստ այլ հաստատությունների, այլ բնակավայր կամ այլ երկիր ընտանիքի տեղափոխման պատճառներով.
16. ուստարվա ընթացքում հաստատությունից հեռացած կամ ուսումն ընդհատած/անավարտ թողած սովորողների ընդհանուր թիվը, այդ թվում՝ հիվանդության, անկարողության, ընտանիքի սոցիալական վիճակի, սովորել չցանկանալու և այլ պատճառներով.
17. առարկայական օլիմպիադաների և սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ.
18. առարկայական օլիմպիադաներին և սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը՝ մասնակիցների ընդհանուր թվի նկատմամբ:

Ցուցանիշ 1-ի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակներ 16-ից 18-ը:

Աղյուսակ 16. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ տվյալ ուստարում

Ցուցանիշ 1-ի համար լրացնել ստորև աղյուսակները՝ 4-րդ, 9-րդ և 12-րդ դասարանների համար

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը			Տարեկան միջին գնահատականները՝ ըստ հիմնական առարկաների			4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միջին միավորները		
	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.
Հայոց լեզու	46	45/36							
Մաթեմատիկա	46	45/36							
Բնագիտություն		45/36							
Ռուսաց. + անգլ. լեզուն		45/36							
Պատմություն		45/36							
Ֆիզկուլտ		45/36							
Ընդամենը	46	45/36							

Ծանոթություն*

Աղյուսակ 17. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ նախորդ ուստարում

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը			Տարեկան միջին գնահատականները՝ ըստ հիմնական առարկաների			4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միջին միավորները		
	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.
Հայոց լեզու	47	29		8	6		8	13,4	
Մաթեմատիկա	47	29		7,5	5,5		8	12,3	
Բնագիտություն		29			6			13,1	
Ռուսաց լ.		29			6			15	
Պատմություն		29			6			12	
Ֆիզկուլտ		29			9			9	
Ընդամենը	47	29							

Աղյուսակ 18. Տվյալներ 4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների արդյունքների դինամիկայի վերաբերյալ

2019 -2020 ուստարում 4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, դասարաններում պետական ավարտական քննություններ չեն անցկացվել:

Քննական առարկաներ	Քննությունների միջին միավորների փոփոխությունը՝ ըստ կրթական աստիճանների					
	Քննությունների միջին միավորների աճի տոկոսը			Քննությունների միջին միավորների նվազման տոկոսը		
	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.	4-րդ. դաս.	9-րդ. դաս.	12-րդ. դաս.
Հայոց լեզու						
Մաթեմատիկա						
Բնագիտություն						
Ռուսաց լ.						
Պատմություն						
Ֆիզկուլտ						
Ընդամենը						

2-ից 16-րդ ցուցանիշների հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 19-ը:

Աղյուսակ 19. Տվյալներ սովորողների առաջադիմության վերաբերյալ տվյալ և նախորդ 2 ուստարիների համար՝ ըստ կրթական աստիճանների

Ցուցանիշ	2019-2020 ուստարի			2020-2021 ուստարի			2021-2022 ուստարի		
	1-ից 4-րդ դաս.	5-ից 9-րդ դաս.	1-ից 4-րդ դաս.	5-ից 9-րդ դաս.	10-ից 12-րդ դաս.	10- ից 12- րդ դաս.	1-ից 4-րդ դաս.	5-ից 9-րդ դաս.	10- ից 12- րդ դաս.
Գերազանցառաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում «9» և «10» տարեկան միջին գնահատական ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը այդ կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	56 21%	30 12%		56 23%	40 17%		57 24%	24 12%	
Ցածր առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում «4», «5» և «6»տարեկան միջին գնահատական ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը այդ կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	13 59%	22 62%		108 59%	109 59%			61%	61%
Ավարտման գործակից ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ. տարրական, հիմնական և միջնակարգ դպրոցի ավարտական դասարաններում քննություններից դրական գնահատական ստացածների հարաբերությունը նույն դասարանների սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Երկտարեցիների թիվը և տոկոսը				9դ.			2	3	

(հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում երկտարեցիների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)				0,04 %			0,00 1	0,01	
Կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում կրկնուսույցների մոտ պարապողների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Միասնական քննություններին մասնակիցների թիվը և տոկոսը շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից միասնական քննություններին մասնակիցների թվի հարաբերությունը շրջանավարտների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>	—	—		—	—				
Ավարտական և միասնական քննություններին անբավարար ստացած շրջանավարտների թիվը և տոկոսը շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից ավարտական և միասնական քննություններին անբավարար ստացածների թվի հարաբերությունը շրջանավարտների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>	—	—		—	—				

Հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հիմնական դպրոցի շրջանավարտներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թվի հարաբերությունը 9-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 9-րդ դասարանի համար</i>	18 43		—	28 92%		—	41 91%		
Հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողների թիվը և տոկոսը, որոնք ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում (հաշվարկ. հիմնական դպրոցի շրջանավարտներից ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում ուսումը շարունակողների թվի հարաբերությունը 9-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 9-րդ դասարանի համար</i>	—	22 51%	—		13	—	17		
Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների	—	—		—	—				

հարաբերությունը 12-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>									
ԲՈՒՅ-եր ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից բուհ ընդունվածների թվի հարաբերությունը 12-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>	—	—		—	—				
Սովորողների բացակայությունների թիվը ժամերով՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ. հաստատության տվյալ կրթական աստիճանի բոլոր դասարանների դասամատյաններում գրանցված բացակայությունների ընդհանուր թիվը արտահայտված ժամերով)									
Դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների ընդհանուր թիվը և տոկոսը ըստ կրթական աստիճանների,	10	7		13	31		6	22	

այդ թվում՝ (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	2	5		9	5		1	3	
-հանրապետության այլ հաստատություններ տեղափոխվածների թիվը									
-արտերկրների ուսումնական հաստատությունների տեղափոխվածների թիվը									
Հաստատությունից հեռացած և ուսումն ընդհատած/անավարտ թողած սովորողների ընդհանուր թիվը և տոկոսը՝ըստ կրթական աստիճանների, այդ թվում.՝ (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում տվյալ հաստատությունից հեռացած և ուսումն ընդհատած/անավարտ թողած սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
-հիվանդության, անկարողության պատճառով									
-ընտանիքի սոցիալական վիճակի պատճառով									
-սովորել չցանականալու պատճառով									
-այլ պատճառներով									

Աղյուսակ 20. Տվյալներ առարկայական օլիմպիադաներին և սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի
Մարզային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից մարզային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	4	3	5
Մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. Հաստատությունից մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	2		
Հանրապետական առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից հանրապետական առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0		
Հանրապետական առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից հանրապետական առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0		
Միջազգային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից միջազգային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0		
Միջազգային օլիմպիադաներում մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝	0		

տոկոսային արտահայտությամբ` տոկոսային արտահայտությամբ)			
Մարզային և հանրապետական սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից մարզային և հանրապետական սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին` տոկոսային արտահայտությամբ)	69 15%	53 12%	69 15%
Միջազգային սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթների մրցանակների ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հաստատությունից միջազգային սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին` տոկոսային արտահայտությամբ)			2

3.2. Հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող ցուցանիշներ

Ինչպես նշվեց վերը կրթության որակի ցուցանիշների կարևոր խումբ է հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությունը բնութագրող ցուցանիշները, որոնք բերված են ստորև:

Հաստատությունն ունի որակյալ ուսուցչական անձնակազմ և ուսուցիչները տիրապետում են դասավանդման ժամանակակից մեթոդներին`

1. բարձրագույն մանկավարժական կրթություն ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
2. ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
3. տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
4. գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
5. ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
6. որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
7. ուսուցիչների միջին տարիքը.

8. միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում/ամսագրերում հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ, գիտամանկավարժական, հեղինակային ու այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
9. դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
10. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ ինտերնետ կիրառող ուսուցիչների թիվը.
11. սովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչների թիվը.
12. ուսուցիչների բացակայությունների ընդհանուր թիվը.
13. ուստարվա ընթացքում հաստատությունում անցկացվող ցուցադրական բաց դասերի թիվը.
14. ուստարվա ընթացքում ուսուցիչների փոխադարձ դասալսումների թիվը.
15. ուստարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքների թիվը.
16. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության, ինչպես նաև ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության և Մայր Աթոռի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած և մրցանակներ ստացած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը:

3.2 կետի բոլոր 16 ցուցանիշների հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 21-ը:

Աղյուսակ 21. Տվյալներ ուսուցչական կազմի և նրանց գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի
Բարձրագույն մանկավարժական կրթություն ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. բարձրագույն մանկավարժական կրթություն ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	28 92%	30 90%	32 91%
Ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. ըստ մասնագիտության դասավանդող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	100%	100%	100%

Տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. տարակարգ ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	3 9,6 %	3 10%	5 16%
Գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. գիտական կոչում ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. վերջին 3 տարում ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերապատրաստում անցած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	20 60%		41%
Որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթաց վարող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	1 3%	2 7%	4 12,5%
Ուսուցիչների միջին տարիքը (հաշվարկ. հաստատության բոլոր ուսուցիչների տարիքների գումարի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	47	49	50
Միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում/ամսագրերում հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ,			

գիտամանկավարժական, հեղինակային ու այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ, ինչպես նաև գիտամանկավարժական, հեղինակային ու այլ աշխատություններ ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	31 100%	30 100%	32 100%
Ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետ կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետ կիրառող ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	31% 100%	100%	50%
Սովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարաաող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. սովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	31% 100%		
Ուսուցիչների բացակայությունների ընդհանուր թիվը (հաշվարկ. ուստարվա ընթացքում հաստատության բոլոր ուսուցիչների բացակայած օրերի ընդհանուր թիվը)	54	83	120
ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռի հետ համատեղ կողմից անցկացվող			

մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև հետ ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռի համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մրցանակներ ստացած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը: (հաշվարկ. ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մրցանակային տեղեր զբաղեցրած ուսուցիչների թվի հարաբերությունը մասնակից ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Ուստարվա ընթացքում ուսուցիչների փոխադարձ դասալուսմների թիվը	155	52	215
Ուստարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքների թիվը			

3.3 Հաստատության ուսումնական միջավայրին և ծառայություններին վերաբերող ցուցանիշներն չափանիշներ

Ուսումնական միջավայրին և ծառայություններին վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները գնահատելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումներ:

Այս կետին վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշներն են՝

Հաստատությունում ստեղծված է որակյալ կրթական միջավայր.

1. հաստատությունն ունի գործող և բավարար ֆիզիկական պայմաններով գրադարան, որը հագեցած է անհրաժեշտ ուսումնաօժանդակ գրականությամբ, գույքով և սարքավորումներով և որից կանոնավոր կերպով օգտվում են սովորողները, ուսուցիչները և վարչական կազմը.
2. հաստատությունն ունի ուսումնական լաբորատորիաներ ու կաբինետներ, այդ թվում՝ քիմիայի, ֆիզիկայի, կենսաբանության, աշխարհագրության, ռազմագիտության, համակարգչային և այլն, ինչպես նաև արհեստանոցներ, սպորտդահլիճ, միջոցառումների դահլիճ և այլ հատուկ ուսումնական դասասենյակներ/սենյակներ, ներառյալ արտադպրոցական կրթության և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի համար (ֆոտոխմբակ, նկարչական խմբակ, երաժշտական խմբակ և այլն), որոնք հագեցած են անհրաժեշտ գույքով, ուսումնական պարագաներով և ուսումնականության և ուսումնադիդակտիկ նյութերով:

3.3. կետի այս ցուցանիշներին և չափանիշներն հաստատության համապատասխանության գնահատումն իրականացնելու նպատակով նախ անհրաժեշտ է կատարել դիտարկում-փաստագրում և համապատասխան փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և արդյունքերը ամփոփել ստորև Աղյուսակներ 22 և 23-ում:

Աղյուսակ 22. Տվյալներ հաստատության գրադարանի և դրա գործունեության մասին

Ցուցանիշ	Տվյալներ
Գրադարանի տարածքը քմ-ով	84
Ընթերցասրահիառկայությունը և տարածքը քմ-ով	20
Գրադարանում/ընթերցասրահում միաժամանակ նստելու հնարավորություն ունեցող անձնաց թիվը	20
Գրադարանի գրապահոցի տարածքը քմ-ով	30
Գրադարանում համակարգիչների թիվը	1
Գրադարանում ինտերնետին միացված համակարգիչների թիվը	1
Գրադարանային ֆոնդում առկա գրքերի /բացառել ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից երաշխավորված հիմնական դասագրքերը/ ընդհանուր թիվը, այդ թվում՝	
-գեղարվեստական գրքերի թիվը	1080
-տեղեկատվական գրքերի թիվը /բառարաններ, հանրագիտարաններ, ատլասներ և այլն/	73
-ուսումնամեթոդական գրքերի թիվը	70
-ամսագրերի թիվը	165
-այլ	100
Վերջին անգամ գրադարանային ֆոնդը նոր գրականությամբ համալրվելու ամսաթիվը	
Ամենից հաճախ գրադարանից վերցվող գրքերը	Հայ դասականներ
Գրադարանից միջինում ամսական օգտվողների թիվը	50-60
Գրադարանում բաժանորդագրված ուսուցիչների և դպրոցի մյուս աշխատակիցների թիվը	56
Գրադարանում բաժանորդագրված սովորողների թիվը	205
Պատասխանել այդ կամ ոչ	
Վերանորոգվա՞ծ է արդյոք գրադարանը	ոչ
Անց կացվո՞ւմ են արդյոք գրադարանում դասեր և պարապմունքներ	Այո
Գրադարանավարն ունի՞ր համապատասխան բարձրագույն կրթություն	Ոչ
Վերջին 3 տարվա ընթացքում գրադարանավարն անցե՞լ է վերապատրաստում գրադարանային աշխատանքի ուղղությամբ	Ոչ
Գրադարանը հանդիսանո՞ւմ է հանրապետության, այլ երկրների կամ կազմակերպությունների գրադարանների բաժանորդ և օգտվում է արդյոք նրանց ռեսուրսներից	Ոչ
Գրադարանն ունի՞ր էլեկտրոնային ռեսուրսներ, որքան	ոչ
Սովորողները իրենց տնային հանձնարարությունները կատարելիս օգտվո՞ւմ են գրադարանային ռեսուրսներից	այո
Գրադարանավարը սովորողներին օգնո՞ւմ է հայթհայթել անհրաժեշտ նյութեր դասարանական և տնային հանձնարարությունների կատարման համար և ընթերցանության գրքերի ընտրության հարցում	այո
Սովորողները կարո՞ղ են ինքնուրույն ու ազատ մոտենալ գրադարանի գրադարաններին/պահարաններին, ընտրել իրենց անհրաժեշտ գրականությունը և վերցնել այն ընթերցասրահում աշխատելու	այո

Ժամանակ	
Գրադարանն ունի՞ր այն գրքերը, որոնք ամենից հաճախ են ցանկանում վերցնել սովորողները	այո
Գրադարանն ունի՞ր գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագիր	այո
Գրադանավարը կարողանո՞ւմ է օգտվել գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագրից	այո

Աղյուսակ 23. Տվյալներ հաստատության ուսումնական լաբորատորիաների, կաբինետների և դահլիճների վերաբերյալ

Լաբորատորիաներ, կաբինետներ և դահլիճներ	Տարածքը (քմ)	Վերանորոգման կարիքը	Առկա գույքը, լաբորատոր սարքավորումները պարագաները (թվարկելիմնականը և նշել քանակները)	Ուսումնական, ուսումնադիդակտիկ նյութերը	Լրացուցիչ, գույքի, սարքավորումների, պարագաների նյութերի կարիքը
Ֆիզիկայի լաբորատորիա, կաբինետ	20	Ոչ	Այո	ոչ	այո
Զիմիայի լաբորատորիա, կաբինետ	20	ոչ	այո	ոչ	այո
Կենսաբանության լաբորատորիա, կաբինետ					
Աշխարհագրության լաբորատորիա, կաբինետ					
Պատմության կաբինետ					
Ռազմագիտության կաբինետ	36	այո			
Համակարգչային լաբորատորիա, կաբինետ	70	այո			
Օտար լեզուների լինգաֆոնային կաբինետ					
Արհեստանոց (նշել ինչպիսի)	30	այո			
Միջոցառումների դահլիճ	550	այո			
Սպորտդահլիճ	307	այո	բակ.վահանակ	պլակատներ	
Այլ	1				
	2 42քմ	այո			

	15քմ	ոչ			
	4հատ 12քմ	ոչ			
	2	այո			

Վերլուծել հաստատության ուսումնական լաբորատորիաների, կաբինետների, դահլիճների և այլնի վիճակին, հագեցվածությանը և դրանց գործունեության արդյունավետությանը վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները, առկա հիմնախնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկել լուծումներ դրանց բարելավման ուղղությամբ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Դպրոցը 2017-2018 ուստարվա ընթացքում ստացել է էլեկտրոնային գրատախտակ և համակարգիչներ:

Հաստատության հանդիսությունների դահլիճը և սպորտդահլիճը կարիք ունեն հիմնովին վերանորոգման :Ուսումնական կաբինետները կարիք ունեն վերագինման ,դպրոցը համակարգիչների մեծ պահանջ ունի,ինչը դպրոցին հատկազգված միջոցներով հնարավոր չէ ձեռք բերել: Լաբորատորիաները լաբորատոր նյութերի կարիք ունեն, այդ պատճառով աշխատանքը արդյունավետ չի իրականացվում :

Աղյուսակի լրացումից բացի, ուսումնական լաբորատորիաների, կաբինետների, դահլիճների և այլն վիճակի ու օգտագործման արդյունավետության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և հաստատության սովորողների ու աշխատակիցների բավարարվածության աստիճանի բացահայտման նպատակով, ինչպես նաև լիարժեք ինքնավերլուծություն կատարելու նպատակով հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով այն պետք է իրականացնի հարցումներ հաստատության սովորողների ու նրանց ծնողների, ուսուցիչների, վարչական կազմի շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթով: Հարցաթերթում ընդգրկված հարցերը կարող են լինել վերը բերված Աղյուսակ 23-ի շրջանակներում, սակայն չպետք է սահմանափակվեն դրանցով, քանի որ պետք է բացահայտեն ուսուցիչների և սովորողների բավարարվածության աստիճանը հաստատության տարբեր լաբորատորիաների, կաբինետների և այլ պայմաններից, ուսուցմանը նպաստելու հանգամանաքից և այլն: Այստեղ պետք է ներառել նաև հարցեր ուսումնադիտողական պարագաների /քարտեզներ, պլակատներ, տեսալսողական նյութեր/ օգտագործման հաճախականության վերաբերյալ և պարզել, թե որքանով են ուսուցիչները ապահովված ուսումնադիտակտիկ նյութերով և ինչ աշխատանքներ են տարվում դրանց բարելավման ուղղությամբ:

3.4. Հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշները

Ինչպես նշվեց վերը, հաստատության ներքին արդյունավետությունը բնորոշվում է իր մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությամբ:

Հաստատության ներքին արդյունավետությունը «իր գործունեությունը պատշաճ մակարդակով իրականացնելու և իր նպատակներն ու խնդիրները իրագործելու հաստատության կարողությունն է՝ առանց ռեսուրսների, ժամանակի, ֆինանսական

միջոցների և ջանքերի վատման»։ Այլ կերպ ասած՝ կրթական ծառայությունների մատուցումը արդյունավետ է, եթե այն տրամադրողները լավագույն կերպով են օգտագործում առկա ռեսուրսները։ Բարձրացնել հաստատության ներքին արդյունավետությունը, ըստ էության, նշանակում է՝ «բարելավել ուսումնական գործընթացի արդյունքներն առանց լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների և ռեսուրսների կամ կրճատել ծախսերը առանց ուսումնական գործընթացի վրա բացասական ազդեցություն գործելու»։

Հաստատության ֆինանսական կամ ներքին հարաբերական արդյունավետության հաշվարկման ամենապարզ և ընդունված ձևն այսպիսին է.

Ներդրված ռեսուրսներ

Ներքին արդյունավետությունը = -----

Արդյունքներ

Սակայն այս պարզեցված հաշվարկի ձևը հաճախ կիրառելի չէ, քանի որ ներդրվող ռեսուրսներն ու արդյունքները ոչ թե մեկն են, այլ բազմաթիվ և բազմատեսակ։ Բացի այդ, տարբեր արդյունքներ ուղղակի կախում ունեն ներդրված որոշակի ռեսուրսներից, իրականացված գործողություններից և ուրույն գործոններից։ Ուստի, ներքին արդյունավետության գիտականորեն ավելի ճշգրիտ հաշվարկման համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը.

Ներդրված ռեսուրսների կշռված գումար

Ներքին արդյունավետությունը = -----

Արդյունքների կշռված գումար

(«Key education indicators on social inclusion and efficiency»European Research Associates)»

Հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշներն են՝

Հաստատության մարդկային, ֆինանսական և նյութական ռեսուրսները տնօրինվում են արդյունավետ և հաստատությունը կարողանում է ներգրավել լրացուցիչ միջոցներ.

1. սովորող/ուսուցիչ հարաբերությունը.
2. սովորող/ սպասարկող-վարչական անձնակազմ հարաբերությունը.
3. դասարանների միջին խտությունը.
4. մեկ սովորողի հաշվով հաստատության տարեկան նախահաշիվը.
5. ուսուցչի միջին աշխատավարձը.
6. վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը.
7. սպասարկող կազմի միջին աշխատավարձը.
8. հաստատության տարեկան նախահաշիվում արտաբյուջետային միջոցների չափը.
9. ծնողների կողմից դրամային ներդրումների տարեկան չափը.
10. հովանավորչական և դրամաշնորհային միջոցների տարեկան չափը.
11. աշխատավարձերի վճարման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը.
12. կոմունալ վճարների գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը.
13. Նոր գույքի, սարքավորումների ձեռքբերման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը:

3.4. կետում բերված հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը կատարելու և դրանք ամփոփելու նպատակով լրացնել ստորև տրված Աղյուսակներ 24 և 25-ը:

**Աղյուսակ 24. Հաստատության ներքին արդյունավետության հիմնական
ցուցանիշները՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար**

Ցուցանիշներ	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	Փոփոխությունն երի դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Սովորող/ուսուցիչ հարաբերություն (հաշվարկ. հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	405/31	444/30	448/32	աճ
Սովորող/ սպասարկող- վարչական անձնակազմ հարաբերությունը (հաշվարկ. հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը վարչական և սպասարկող անձնակազմի ընդհանուր թվին)	405/15	444/15	448/32	աճ
Դասարանների միջին խտությունը (հաշվարկ. հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը կոմպլեկտավորված դասարանների ընդհանուր թվին)	405/19 23	405/19 21		Աճ
Մեկ սովորողի հաշվով հաստատության տարեկան նախահաշիվը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան նախահաշվով հաստատված ամբողջ գումարի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին)	230,2	222,0	228,9	
Ուսուցչի միջին աշխատավարձը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան նախահաշվով ուսուցիչների աշխատավարձի գծով նախատեսված ամբողջ գումարի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	104,2	130,3	128,3	աճ.
Վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան նախահաշվով վարչական աշխատողների	181,6	181,6	181,6	

աշխատավարձի գծով նախատեսված ամբողջ գումարի հարաբերությունը վարչական աշխատողների ընդհանուր թվին)				
Սպասարկող կազմի միջին աշխատավարձը	85,8	98,4	99,5	
(հաշվարկ. հաստատության տարեկան նախահաշվով սպասարկող կազմի աշխատավարձի գծով նախատեսված ամբողջ գումարի հարաբերությունը սպասարկող կազմի աշխատողների ընդհանուր թվին)				

Մաս. 4. Հաստատությունում ներառական կրթության և հավասարության ապահովում

ՀՀ Սահմանադրության հոդված 14.1.-ում ամրագրված է, որ. «Բոլոր մարդիկ հավասար են օրենքի առջև. խտրականությունը, կախված սեռից, ռասայից, մաշկի գույնից, էթնիկական կամ սոցիալական ծագումից, գենետիկական հատկանիշներից, լեզվից, կրոնից, աշխարհայացքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, ազգային փոքրամասնությանը պատկանելությունից, գույքային վիճակից, ծնունդից, հաշմանդամությունից, տարիքից կամ անձնական կամ սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից, արգելվում է»:

Ներառական կրթության հիմքում ընկած է մարդկանց հավասար իրավունքների վերոնշյալ սահմանադրական դրույթը և կրթություն ստանալու մարդու հիմնարար իրավունքը, որն արտացոլված է ՀՀ Սահմանադրության հոդված 35-ում, ըստ որի.

«Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի կրթության իրավունք: Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է: Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի պետական ուսումնական հաստատություններում մրցութային հիմունքներով անվճար բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթություն ստանալու իրավունք:»

Կրթություն ստանալու մարդու իրավունքն ամրագրված է նաև 1948 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի «Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում», որի հոդված 26-ի համաձայն.

«Յուրաքանչյուր ոք ունի կրթության իրավունք: Կրթությունը, առնվազն տարրական և հանրակրթական փուլերում, պետք է լինի անվճար: Տարրական կրթությունը պետք է լինի պարտադիր: Տեխնիկական և մասնագիտական կրթությունը պետք է լինի հանրամատչելի, իսկ բարձրագույն կրթությունը, ընդունակություններին համապատասխան, հավասարապես մատչելի բոլորի համար:

Կրթությունը պետք է նպատակաուղղված լինի անձի լիարժեք զարգացմանը և մարդու իրավունքների ու հիմնարար ազատությունների նկատմամբ հարգանքի ամրապնդմանը: Այն պետք է նպաստի բոլոր ազգերի, ռասայական և կրոնական խմբերի միջև փոխըմբռնմանը, հանդուրժողականությանն ու բարեկամությանը, Է՛լ ավելի նպաստի ՄԱԿ-ի խաղաղապահական գործունեությանը: Ծնողներն իրենց երեխաների համար կրթության տեսակն ընտրելու առաջնային իրավունք ունեն»:

Նույնքան կարևոր են 1989 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի <<Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիայի>> հոդված 28-ի դրույթները երեխայի կրթության իրավունքի մասին, համաձայն որի.

«Մասնակից պետությունները ճանաչում են երեխայի կրթության իրավունքը և հավասար հնարավորությունների հիման վրա այդ իրավունքի իրականացմանն աստիճանաբար հասնելու համար նրանք, մասնավորապես.

(ա) մտցնում են պարտադիր և անվճար տարրական կրթություն,

(բ) խրախուսում են միջնակարգ կրթության տարբեր ձևերի, ներառյալ՝ ընդհանուր և մասնագիտական կրթության զարգացումը, ապահովում են դրանց մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար և ձեռնարկում են այնպիսի անհրաժեշտ միջոցներ, ինչպիսիք են անվճար կրթություն տրամադրելը և կարիքի դեպքում ֆինանսական օգնություն ցույց տալը,

(գ) բոլոր համապատասխան միջոցներով ապահովում են բարձրագույն կրթության մատչելիությունը՝ ըստ յուրաքանչյուրի ընդունակությունների,

(դ) ապահովում են կրթական և մասնագիտական տեղեկատվության և ուղեցույցների մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար,

(ե) միջոցներ են ձեռնարկում նպաստելու կանոնավոր դպրոց հաճախելուն և դպրոցը թողած սովորողների թվաքանակի նվազմանը:

Մասնակից պետությունները ձեռնարկում են բոլոր անհրաժեշտ միջոցները երաշխավորելու համար, որ դպրոցական կարգապահությունն իրականացվում է երեխայի մարդկային արժանապատվության հետ համատեղելի մեթոդներով և սույն Կոնվենցիային համապատասխան:»

Ինչպես նաև հոդված 29-ի հետևյալ դրույթները.

«Երեխայի կրթությունը պետք է ուղղված լինի.

(ա) երեխայի անհատականության, տաղանդի և մտավոր ու ֆիզիկական ունակությունների զարգացմանը՝ դրանց լրիվ ծավալով,

(բ) մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի կանոնադրության մեջ ամրագրված սկզբունքների նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը,

(գ) երեխայի ծնողների, նրա մշակութային ինքնատիպության, լեզվի և արժեքների, երեխայի բնակության երկրի ազգային արժեքների, նրա ծագման երկրի և իր սեփական քաղաքակրթությունից տարբեր քաղաքակրթությունների հանդեպ հարգանքի դաստիարակմանը,

(դ) երեխային ազատ հասարակության մեջ, փոխըմբռնման, խաղաղության, հանդուրժողականության, տղամարդու և կնոջ իրավահավասարության և բոլոր ժողովուրդների, էթնիկական, ազգային և կրոնական խմբերի, ինչպես նաև բնիկ ազգաբնակչությանը պատկանող անձանց միջև բարեկամության ոգով պատասխանատու կյանքով ապրելուն նախապատրաստելը,

(ե) շրջապատող բնության նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը:»

Երեխայի կրթության իրավունքը ամրագրված է նաև ՀՀ մի շարք օրենքներում, մասնավորապես՝ «Երեխայի իրավունքների մասին», «Կրթության մասին» և այլն: Մասնավորապես «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդված ամրագրված է.

«Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության իրավունք՝ անկախ ազգությունից, ռասայից, սեռից, լեզվից, դավանանքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, սոցիալական ծագումից, գույքային դրությունից կամ այլ հանգամանքներից: Պետությունը կրթության իրավունքն ապահովում է կրթության համակարգի բնական գործառնությամբ և կրթություն ստանալու համար սոցիալ-տնտեսական պայմանների ստեղծմամբ:»

Ներառականության հարցը պետք է նախ և առաջ դիտարկվի 1990 թվականին Ջոնթեկում ընդունված <<Կրթություն բոլորի համար>> համաշխարհային հռչակագրի համատեքստում, որի 6 նպատակներից 2-ը հետևյալն են. համընդհանուր ընդգրկվածությունը և հավասարությունը՝ որպես թիրախ:

Ներառականության սկզբունքը սահմանված է 2005 թվականին ընդունված «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձնաց կրթության մասին»

ՀՀ օրենքում, որը կարգավորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց, իրենց ընդունակություններին և կարողություններին համապատասխան, կրթություն ստանալու իրավական, կազմակերպական և ֆինանսական հիմքերը, ինչպես նաև կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառում մասնակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները:

Համաձայն օրենքի՝ «ներառական կրթությունը՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համար առանձնահատուկ պայմանների ապահովման միջոցով նրանց համատեղ ուսուցումն է հանրակրթական և մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում՝ նման պայմանների կարիք չունեցող անձանց հետ»:

Ներառական կրթությունը նպաստավոր է թե՛ կրթության նպատակային կազմակերպման, թե՛ ֆինանսական միջոցների օգտագործման արդյունավետության և թե՛ սովորողների իրավունքների հարգման տեսանկյունից: Սա այն դեպքն է, երբ շահում է երեխան, ընտանիքը, պետությունը և հասարակությունը:

Ներառական կրթության պարագայում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխան դառնում է իրավահավասար բոլոր երեխաների հետ: Նրա կրթության և հասարակական կյանքին մասնակցությունը որոշվում է իր ցանկությամբ և նրան տրվում է հնարավորություն բացահայտվելու՝ իր բոլոր ունակություններով, և դրսևորվելու՝ իր համար հաղթահարելի ձևով: Ներառական կրթության հիմքում ընկած է այն մոտեցումը, որ, երեխան ունի ոչ թե «ֆիզիկական ու մտավոր արատներ», այլ տարբեր պատճառներով կրթությանը լիարժեք մասնակցելու «դժվարություններ»: Դա կարող է լինել, ֆիզիկական միջավայրը, տեխնիկական սարքերը, մասնագետի աշխատանքը, ուսուցման մեթոդները, ուսուցողական հարմարեցված նյութերը և այլն:

Ներառական կրթության պարագայում կրթության առանձնահատուկ պայմանի կարիք ունեցող երեխայի ընտանիքը դադարում է խուսափել իր երեխայի խնամքից կամ իր երեխայի հետ միջավայրի շփումից, քանի որ նույն միջավայրը հանդուրժողականությամբ է վերաբերում իր երեխային՝ ընդունելով վերջինիս հավասար լինելու փաստը: Ընտանիքի հետ տարվող մասնագիտացված աջակցության ծառայությունները և միջավայրի վերաբերմունքը օգնում են ծնողին ավելի օգտակար լինել իր երեխային, դուրս գալ անելանելիության վիճակից ու ամորթի բարդությից և օգնել իր երեխային հաղթահարելու անհատական ուսուցման պլանը:

Ներառական կրթության պարագայում, պետությունը աստիճանաբար իրականացնում է սոցիալական հավասարության ապահովման խնդրում իր դերակատարումը՝ նվազեցնում է հասարակության շերտավորումը ու նպաստում նրա հոգեբանական առողջացմանը, հասնում է բյուջետային միջոցների արդյունավետ ու նպատակային բաշխմանը, քանի որ հատկացումները կատարվում են ավելի մեծ թվով երեխաների կրթությունը կազմակերպելու համար:

Երեխաների շրջանում իրավահավասարության ապահովումը հանգեցնում է ստեղծագործական հնարավորություններով ու ինքնուրույն գործելու պատրաստ մարդու ձևավորմանը:

Ի վերջո ներառական կրթությունը նպաստում է երկրում կրթության կազմակերպման և իրականացման մեխանիզմների արդիականացմանը՝ համաշխարհային զարգացման ժամանակակից միտումներին և մարտահրավերներին համահունչ:

Ասպիսով, ներառական կրթությունը, ենթադրում է հաստատություններում այնպիսի կրթական միջավայրի և պայմանների ստեղծում, որոնցում բոլոր երեխաները, անկախ իրենց առանձնահատուկ կրթական կարիքներից, ունեն կրթություն ստանալու հավասար հնարավորություններ: Նման միջավայրը պետք է լինի երեխաներին ներառող, կրթություն ստանալու համար արդյունավետ, երեխաների նկատմամբ բարյացկամ, երեխաների առողջության համար ապահով ու անվտանգ: Ներառումը ենթադրում է կրթության առավել լայն տեսլական, որն ուղղված է բոլոր սովորողների կարիքներին, ներառյալ՝

- հաշմանդամություն ունեցող երեխաների.

- բռնության ենթարկվող երեխաների.
- աշխատող երեխաների.
- փախստական կամ տեղահանված երեխաների.
- միգրանտների.
- ծայրահեղ չքավորության մեջ ապրող երեխաների.
- Ազգային կամ լեզվական փոքրամասնությունների երեխաների.
- հակամարտությունների գոտիների երեխաների.
- ՄԻԱՎ/ԶԻԱՀ-ի հետևանքները կրող երեխաների և այլն:

Ուսումնական հաստատությունում բոլոր երեխաների մոտ պետք է ձևավորվեն այնպիսի հմտություններ, վերաբերմունք և արժեքահամակարգ, ինչը նրանց թույլ կտա հաստատությունն ավարտելուց հետո, չափափաս կյանքում իրենց լիովին դրսևորել և ինքնաիրացվել:

Հավասարության սկզբունքը իր մեջ ներառում է նաև տարբեր սեռերի, ազգային փոքրամասնությունների, սոցիալական տարբեր կարգավիճակի ընտանիքների երեխաների հավասարությունը: Հայաստանի, ինչպես և ընդհանրապես ժողովրդավարական պետությունների օրենսդրությունները, ամրագրում են սեռերի հավասար իրավունքները, պարտականությունները և ազատությունները: Սեռերի հավասարության սկզբունքներն ամրագրված են ՀՀ մի շարք օրենքներում, ինչպես նաև ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքում, որտեղ նշված է, որ աշխատանքային հարաբերությունների կողմերը իրավահավասար են՝ անկախ նրանց սեռից, ռասայից, ազգությունից, լեզվից, ծագումից, ամուսնական վիճակից, ընտանեկան դրությունից և աշխատողի գործնական հատկանիշների հետ չկապված այլ հանգամանքներից:

Հաստատությունում ներառական կրթության և սովորողների միջև հավասարության ապահովման ինքնագնահատումն ուղղված է բացահայտելու, թե արդյոք հաստատությունն ապահովում է ակնկալվող հետևյալ արդյունքները՝

- հաստատություն ընդունվելու և հաստատությունում սովորելու համար ստեղծված են հավասար պայմաններ բոլոր երեխաների համար՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական խոցելիության աստիճանից անկախ.
- հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողների հավասար մասնակցությունը ուսումնառության գործընթացին՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական խոցելիության աստիճանից անկախ.
- հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողների համար կրթության արդյունքներին հասնելու և առաջադիմության ցանկալի մակարդակը՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական խոցելիության աստիճանից անկախ:

Հաստատությունում ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշները և չափանիշները հետևյալ են՝

Հաստատությունը կարևորում է ներառական կրթությունը.

1. ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված է հաստատության զարգացման ծրագրում.
2. հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումներ, այդ թվում ուսուցիչների վերապատրաստումներ.
3. հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով տեղակալ/կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին.

4. հաստատության վեր կայքում գործում է ներառական կրթության բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորությամբ.
5. հաստատությունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությանը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:

Հաստատության աշխատակազմը արդիականացնում է իր գիտելիքներն ու հմտությունները ներառական կրթության ոլորտում.

6. վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատությունների կառավարման թեմայով վերապրաստումների.
7. հաստատությունն ունի ներառական կրթության ուղղությամբ վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ: Վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը:

Հաստատությունն ունի բավարար ռեսուրսներ՝ աջակցելու կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների սովորելուն և ուսումնական միջավայրը հարմարեցված է նրանց կարիքներին.

8. հաստատությունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ապահովված է ֆիզիկական մատչելիություն.
9. հաստատությունն ունի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների հոգեբանամանկավարժական աջակցության թիմ (հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն).
10. հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և որակի ուսումնամեթոդական նյութեր և սարքավորումներ ֆունկցիաների տարատեսակ սահմանափակումներ ունեցող սովորողների համար.
11. հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և որակի ուսումնամեթոդական նյութեր և սարքավորումներ լսողության և տեսողության ֆունկցիայի բացակայություն կամ սահմանափակում ունեցող սովորողների համար.
12. հաստատության դասասենյակների դասավորվածությունն այնպիսին է, որ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն.
13. հաստատությունն ունի ռեսուրս-սենյակ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների համար.
14. հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
15. հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թիվը և տոկոսը:

Հաստատությունը տեղյակ է դասարանական և արտադասարանական աշխատանքներին կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հավասար մասնակցությանը խոչընդոտող հանգամանքներից և մշակել ու իրականացնում է դրանք վերացնելու միջոցառումների պլան.

16. հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող ֆիզիկական (թեքահարթակ, հենակ և այլն) խոչընդոտները.
17. հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական (վերաբերմունք, կարծրատիպ) խոչընդոտները:

Ուսուցիչները կարողանում են հարմարեցնել ուսումնական ծրագիրը, դասի պլանն ու ուսուցանման գործընթացը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կարիքներին և մշտապես խրախուսում են նրանց.

18. Անհատական ուսումնական պլանները (ԱՌԴ) մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը.
19. ուսուցիչների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ.
20. ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր.
21. ուսուցիչներն ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր սովորողների նկատմամբ, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից.
22. ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում, և նույնիսկ սեփական վարքագծում:

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները հավասարապես մասնակցում են դպրոցի և դասի բոլոր գործընթացներին՝ ըստ իրենց կարողությունների առավելագույն աստիճանի.

23. հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք.
24. հաստատությունից հեռացած/ուսումն անավարտ թողած կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
25. կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների բացակայությունների միջին թիվը, ժամ/սովորող.
26. արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
27. հաստատության աշակերտական խորհրդում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը:

Հաստատության սովորողները գիտակցում են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող իրենց ընկերների նկատմամբ գոյություն ունեցող կարծրատիպերի վերացման անհրաժեշտությունը և օգնում են փոխել դրանք.

28. կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված աշակերտական նախաձեռնությունների թիվը և ձևերը.
29. հաստատության կայքում և/կամ աշակերտական թերթում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, ֆոտոնկարների, և այլ հրապարակումների թիվը:

Հաստատությունում ապահովված է սեռերի, և ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջև հավասարությունը.

30. սեռերի հավասարության գործակիցը՝ հաստատությունում սովորող տղաների թվի հարաբերությունը աղջիկների թվին.
31. Աշակերտական խորհրդում սեռերի հավասարության գործակիցը՝ խորհրդի անդամ աղջիկների թվի հարաբերությունը տղաների թվին.
32. գերազանց առաջադիմությամբ տղաների թվի հարաբերությունը գերազանց առաջադիմությամբ աղջիկների թվին.
33. տարեկան անբավարար գնահատական(ներ) ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարար գնահատական(ներ) ունեցող աղջիկների թվին.
34. տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունը աղջիկների տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով).
35. «մաթեմատիկա», «ֆիզիկա», «քիմիա» և «կենսաբանություն» առարկաներից տղաների և աղջիկների միջին առաջադիմությունը.
36. հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը.
37. աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը.
38. հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը/գնահատականները.
39. անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը.
40. անվճար սնունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը.
41. սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար հաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերը և դրանց թիվը.
42. հաստատության կողմից իրականացված ներառական կրթությանն առնչվող արտադասարանական միջոցառումների թիվը՝ ըստ դասարանների (գրույցներ, ֆիլմերի դիտում, քննարկումներ. կլոր-սեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներ և այլն):

Ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշներին և չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են և՛ փաստաթղթային ուսումնասիրություն, և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումների իրականացում:

Մաս 4-ում բերված չափանիշներ 1-ից 13-ի, 16-ից 18-ի և 20-ից 22-ի և 41-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնասիրություն և դիտարկում-փաստագրում կամ հարցումներ և դրանք իրականացնելուց հետո լրացնել ստորև Աղյուսակ 26-ը:

Աղյուսակ 25. Հաստատությունում ներառական կրթության իրականացմանը վերաբերվող չափանիշներ

Չափանիշ	Այո	Ոչ	Մեկնաբանություն
Ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված է հաստատության զարգացման ծրագրում	այո		ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ մայիսի 11—ի <<Ներառական կրթություն իրականացնող դպրոցների ցանկը հաստատելու մասին>> N428 Ա/Ք հրամանի հավելվածի նոր 131 կետը:
Հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան	Այո		

միջոցառումներ, այդ թվում ուսուցիչների վերապատրաստումներ			
Հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով տեղակալ/կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին	Այո		Հետևում է հաճախումներին, սննդի բաշխմանը, բազմամասնագիտական խմբի կողմից աշխատանքների կազմակերպմանը
Հաստատության վեբ կայքում գործում է ներառական կրթության բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորությամբ	Այո		
Հաստատությունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությանը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:	Այո		Դասղեկների հանդիպման ժամերին և ծնողական ժողովներին անցկացվում են զրույցներ՝ նվիրված երեխաների հավասար իրավունքներին և հանդուրժողականությանը:
Վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատությունների կառավարման թեմայով վերապատրաստման	Այո		Երեխաների բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն
Հաստատությունն ունի ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ: Վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը	Այո		30
Հաստատությունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) ապահովված է տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ֆիզիկական մատչելիություն	Այո		Ունենք թեքահարթակներ. ապահովված է տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձանց համար ֆիզիկական մատչելիություն / բայց ոչ բոլոր հարկերում/
Հաստատությունն ունի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների հոգեբանամանկավարժական աջակցության թիմ (հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն)	Այո		Բազմամասնագիտական խմբում աշխատում են՝ սոցմանկավարժ, հոգեբան, ուսուցչի օգնական
Հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և որակի սարքավորումներ և ուսումնամեթոդական նյութեր ֆունկցիաների տարատեսակ սահմանափակումներ ունեցող սովորողների համար	Այո		Սահմանափակ կարողություններ ունեցող երեխաների համար կարիներտները ապահովված են անհրաժեշտ գույքով /2021թ ստացված <<Կարիտասից>>, մարզաասարքով, ուսումնամեթոդական նյութերով:
Հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և որակի սարքավորումներ և ուսումնամեթոդական նյութեր լսողության և տեսողության ֆունկցիայի բացակայություն կամ սահմանափակում ունեցող սովորողների համար		ՈՉ	

Դասասենյակների դասավորվածությունն այնպիսին է, որ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն	Այո		ԿԱՊԿՈՒ սովորողների ուսուցման համար հատկացված դասասենյակները գտնվում են առաջին հարկում, մեկուսացված չեն, մյուս դասասենյակների կողքին են:
Հաստատությունն ունի ռեսուրս-սենյակ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների համար	Այո		Ֆիզիկական վիճակը նորմալ է, վերանորոգված է, ապահովված է անհրաժեշտ գույքով
Հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող ֆիզիկական (թեքահարթակ, հենակ և այլն) խոչընդոտները	Այո		Կա թեքահարթակ
Հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական (վերաբերմունք, կարծրատիպ) խոչընդոտները	Այո		Կատարվել է հարցում պարզելու, թե արդյոք հաստատությունում հազթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական (վերաբերմունք, կարծրատիպ) խոչընդոտները: Հարցման մեջ ներառել են ուսուցիչներին, սովորողներին, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողներին, ծնողներին, և վարչական կազմը: Հարցվողների 80% -ը կարծիք են հայտնել, որ դպրոցում արդյունավետ կերպով է կազմակերպվում ներառական կրթության մեջ ընդգրկված աշակերտների հետ աշխատանքը:
Անհատական ուսումնական պլանները (ԱՌԻՊ) մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը	Այո		(ԱՌԻՊ) մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը
Ուսուցիչների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ	Այո		Բոլոր ուսուցիչները
Ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր	Այո		(Ուսուցիչների դիրքորոշումը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ուսուցիչների, սովորողների, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների, ծնողների և վարչական կազմի շրջանում:)
Ուսուցիչներն ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր սովորողների նկատմամբ, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց	Այո		Հարցվողների 90% -ը հաստատում են, որ ուսուցիչներն ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր սովորողների նկատմամբ, անկախ նրանց միջև եղած

առանձնահատուկ կարիքներից			տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից
Ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ, երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում, և նույնիսկ սեփական վարքագծում	Այո		
Սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար հաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերը	Այո		<i>Տրամադրել անվճար դասագրքեր, օգնել հագուստով, երեխաների ընտանիքների մասին սոցիալական վիճակի մասին իրազեկել մարզային ու համայնքային մարմիններին:</i>

Մաս 4-ում բերված ցուցանիշներ 14, 15, 19, և 23-ից 42-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնասիրություն և փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 27-ը:

Աղյուսակ 26. Տվյալներ հաստատությունում ներառական կրթության իրականացման և հավասարության ապահովման խնդիրների վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի
Ռեսուրս-սենյակ այցելող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը (ԿԱՊԿ) և տոկոսը (Հաշվարկ. ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտմամբ)	73 100%	51 100%	50 100%
Ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ. ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) ընդհանուր թվին՝տոկոսային արտահայտմամբ)	53 72%	35 68%	40 80%
Հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք (Հաշվարկ. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը սովորողների	91	103	101

ընդհանուր թվին՝տոկոսային արտահայտմամբ; սովորողների թիվը և տոկոսը հաշվարկել ըստ հաշմանդամության և կարիքների տիպերի)			
Հաստատությունից դուրս եկած (ուսումն անավարտ թողած) ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը (Հաշվարկ. հաստատությունից հեռացած/ուսումն անավարտ թողած ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվին՝տոկոսային արտահայտմամբ)	5	4	9
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայությունների միջին թիվը (Ժամ/սովորող) (Հաշվարկ. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայությունների տարեկան ընդհանուր թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվին)			
Արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող ԿԱՊԿ սովորողների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ. արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվին՝տոկոսային արտահայտմամբ)	73 100%	100%	100%
Դպրոցի աշակերտական խորհրդում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը	4	4	6
ԿԱՊԿ կարիք ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված աշակերտական նախաձեռնությունների թիվը և ձևերը			
Հաստատության վեբ կայքում և/կամ աշակերտական թերթում ԿԱՊԿ ունեցող անձաց կամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, ֆոտոնկարների, և այլ հրապարակումների թիվը:	-		
Աշակերտական խորհրդի կազմում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը	4	4	6
Սեռերի հավասարության գործակիցը՝ հաստատությունում սովորող տղաների թվի հարաբերությունը աղջիկների թվին	0,96	0,95	1,7
Աշակերտական խորհրդում սեռերի			1,5

հավասարության գործակիցը՝ խորհրդի անդամ աղջիկների թվի հարաբերությունը տղաների թվին			
Գերազանց առաջադիմությամբ տղաների թվի հարաբերությունը գերազանց առաջադիմությամբ աղջիկների թվին	0,8	0,7	1,0
Տարեկան անբավարար գնահատական(ներ) ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարար գնահատական(ներ) ունեցող աղջիկների թվին	-		
Տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունը աղջիկների տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով)	-	-	2,1
«Մաթեմատիկա», «Ֆիզիկա», «քիմիա» և «Կենսաբանություն» առարկաներից տղաների և աղջիկների միջին առաջադիմությունը/տարեկան գնահատականները			
Հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ. հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թվի հարաբերությունը սովորողների ընդհանուր թվին)	3	3	3
Աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը	-		
Հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը/գնահատականները	-		
Անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ. անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թվի հարաբերությունը սովորողների ընդհանուր թվին)	245/60%	244/40%	75/10%
Անվճար սնունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ. անվճար սնունդ ստացող սովորողների թվի հարաբերությունը սովորողների ընդհանուր թվին)	228/70%	228/70%	54/57%
Հաստատության կողմից իրականացված ներառական կրթությանն առնչվող արտադասարանական միջոցառումների թիվը՝ ըստ դասարանների (գրույցներ, ֆիլմերի դիտում, քննարկումներ. կլոր-սեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներ և այլն):	10	12	12

Սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար հաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերի թիվը	4		
--	---	--	--

Մաս 5. Համայնքային մասնակցություն

«Ծնողները, ընտանիքները, մանկավարժները և համայնքները միասնաբար – սա է այն լավագույն համագործակցությունը, որը կարող է ապահովել, որ բոլոր աշակերտները ստանան անհրաժեշտ աջակցություն և ապահովված լինեն պահանջվող ռեսուրսներով՝ իրենց ուսման և կյանքի մեջ հաջողությունների հասնելու նպատակով:

Միջազգայնորեն տարանջատում են ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների մասնակցության 6 ձև: Դրանք են՝

- ծնողական և ընտանեկան խնամքը, ուշադրությունը և հոգածությունը երեխայի հանդեպ.
- ծնողների, ընտանիքների և համայնքների մշտական հաղորդակցությունը (կապը) հաստատության հետ.
- ծնողների, ընտանիքների և համայնքների կամավորական բնույթի գործունեությունը՝ ուղղված հաստատությանն օժանդակելուն.
- աջակցությունը երեխային իր տնային աշխատանքների կատարման մեջ և սովորելու գործընթացում.
- ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացման գործընթացում.
- հաստատության համագործակցությունը տեղական իշխանությունների և համայնքների հետ:»

(NEA Education Policy and Practice Department (Center for Great Public Schools) 1201 16th St., NW, Washington, D.C. 20036)

Այսպիսով ծնողների, ընտանիքների և համայնքի մասնակցությունը համարվում է ուսումնական հաստատության գործունեության բարելավման կարևոր միջոց: Մասնակցության առաջնային և կարևորագույն ձևն է երեխայի հանդեպ խնամքը, ուշադրությունը և հոգածությունը ծնողների և ընտանիքի կողմից, ներառյալ՝ ուսումնական հաստատություն երեխայի կանոնավոր հաճախումն ապահովելը: Անհրաժեշտ է նաև ծնողների և ընտանիքների մշտական հաղորդակցությունը և կապը ուսումնական հաստատության հետ, ծնողական ժողովներին կանոնավոր մասնակցությունը՝ երեխայի բացակայությունների, առաջադիմության, հաջողությունների և խնդիրների վերաբերյալ տեղեկացված լինելու և նրան աջակցելու համար: Ծնողական և ընտանեկան մասնակցության տեսանկյունից շատ կարևոր է նաև երեխայի տնային հանձնարարությունների կատարումը վերահսկելը և անհրաժեշտության դեպքում նրան աջակցելը՝ նպաստելով երեխայի մոտ սովորելու նկատմամբ սիրո և հակումների առաջացմանը: Ծնողներն իրավունք ունեն հետևել երեխայի ուսումնառությանը ուսումնական հաստատությունում, մասնակցել դասալսումներին, սակայն մեր երկրում նրանց մասնակցության այս ձևը տարածված չէ և ծնողների մասնակցության աստիճանը երեխայի ուսումնառության գործընթացին հաստատությունում հիմնականում ցածր է:

Մասնակցության ամենատարածված ձևը Հայաստանում ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների կամավորական բնույթի գործունեությունն է՝ հաստատությանն օժանդակելու և երեխաների համար միջոցառումներ կազմակերպելու նպատակով: Ընտանիքները, ծնողները և համայնքները հաստատությանն օժանդակում են կամավոր դրամական

ներդրումներով, աշխատանքով, գույքով կամ նյութերով, ինչպես նաև միջոցառումների կազմակերպմամբ և դրանց մասնակցությամբ:

Մասնակցության առավել բարձր մակարդակի հասնելու համար կարևոր նշանակություն ունի ծնողների և համայնքների ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացմանը, ինչը Հայաստանում ապահովվում է հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի՝ խորհրդի, ինստիտուտի միջոցով: Խորհրդի կազմում ներառվում են հաստատության սովորողների ծնողները, մանկավարժները, տարածքային կառավարման մարմնի, նախարարության և տեղական ինքնակառավարման մարմնի ներկայացուցիչները: Խորհրդի լիազորություններն են՝

- հիմնադրի սահմանած կարգով տնօրեն ընտրելը.
- հանրակրթական դպրոցի ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթի կարգը հաստատելը.
- հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ներկայացված նախահաշիվը, ինչպես նաև նպատակային ծրագրերը քննարկելը, որոնց քննարկումներին կարող է մասնակցել հոգաբարձուների խորհրդի լիազոր ներկայացուցիչը.
- գույքի օտարման և (կամ) ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների վերաբերյալ տնօրենի ներկայացրած առաջարկությունները լսելը և դրանց հավանություն տալը.
- հիմնադրի սահմանած կարգով հանրակրթական դպրոցի շահույթի տնօրինման հիմնական ուղղությունները և համամասնությունները սահմանելը:

Բացի այդ ուսումնական հաստատության կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ: Ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ կարող են նախատեսվել նաև այլ խորհրդակցական մարմիններ՝ հոգաբարձուների և այլ խորհուրդներ: Ուսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Մասնակցության բարձրացման կարևոր գործոններից է հաստատության կողմից իրականացված քայլերը, որոնք ուղղված են հաստատության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների/համայնքների հետ, ինչպես նաև զանազան համայնքային կառույցների հետ համագործակցության ամրապնդմանը: Ոչ միայն համայնքը պետք է ակտիվորեն մասնակցի հաստատության գործունեությանը, այլ նաև պետք է գործի հետադարձ կապը: Հաստատությունը գործունե մասնակցություն պետք է ունենա համայնքի հիմնախնդիրների լուծմանը՝ այդ գործընթացում ներգրավելով նաև սովորողներին: Այն պետք է հանդիսանա տվյալ համայնքի կրթամշակութային կենտրոնը, լինի համայնքահեն:

Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման գործընթացը պետք է բացահայտի, թե որքանով է արդյունավետ սովորող-ԻՄՁ/ընտանիք-հաստատություն-համայնք համագործակցությունը և որքանով է այն նպաստում կրթության որակի բարձրացմանը:

Ծնողների/ընտանիքների և համայնքի մասնակցությունը նկարագրող ցուցանիշներին և չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են ինչպես փաստաթղթային ուսումնասիրություն, փաստագրում և դիտարկում, այնպես էլ հարցում:

Ստորև բերվում են սովորողների և նրանց ծնողների մասնակցության վերաբերյալ ցուցանիշները:

Հաստատության մթնոլորտը նպաստում է սովորողների և տնօրինության համագործակցությանը: Տնօրինությունը խրախուսում է ակտիվ սովորողների մասնակցությունը հաստատության գործունեությանը, խթանում է սովորողների նախաձեռնությունները, օժանդակում է դրանց իրագործմանը.

1. Սովորողների մասնակցությունը իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ հաստատության ղեկավարության կողմից որոշումների կայացմանը, նման դեպքերի թիվը և մասնակցությունն ունեցած սովորողների տոկոսը.
2. սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները և դրանց թիվը, նախաձեռնություններին մասնակցությունն ունեցած սովորողների տոկոսը.
3. սովորողների կողմից կազմակերպած միջոցառումները և դրանց թիվը, միջոցառումներին մասնակցությունն ունեցած սովորողների տոկոսը.
4. սովորողների մասնակցությունը հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը, մասնակցությունն ունեցած սովորողների տոկոսը.
5. իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կլոր-սեղանները, քննարկումները, դրանց թիվը, և մասնակցությունն ունեցած սովորողների տոկոսը.
6. սովորող-սովորող և սովորող-ուսուցիչ հարաբերությունները հաստատությունում:

Հաստատությունում գործում է ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան աշակերտական խորհուրդ, որի ներկայացրած առաջարկություններն ամբողջությամբ արտացոլում են սովորողների կարիքները: Հաստատության աշակերտական խորհրդն իր գործունեությունը կառուցում է փոխադարձ հարգանքի, աշակերտների, ծնողների և տնօրինության փոխադարձ վստահության ու աջակցության մթնոլորտում, իրականացնում է հանրօգուտ աշխատանք.

7. Աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած քայլերն՝ ուղղված ուսման մեջ կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.
8. աշակերտական խորհրդի կողմից ձեռնարկած միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով.
9. աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած միջոցառումները, ներառյալ՝ կազմակերպված շաբաթօրյակները, հաստատության և դպրոցամերձ տարածքի մաքրման աշխատանքները; դրանց հաճախականությունը և մասնակից սովորողների տոկոսը.
10. աշակերտական խորհրդի գործունեության համապատասխանությունը ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին:

Հաստատության ծնողական խորհուրդը սերտ համագործակցում է տնօրինության և աշակերտական խորհրդի հետ, նպաստում է սովորողների ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին.

11. Սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները, դրանց թիվը և ընդունված առաջարկների տոկոսը ներկայացվածի նկատմամբ.
12. ծնողական խորհրդի կողմից կազմակերպված միջոցառումները՝ հանդեսները, հավաքները, երեկոյթները, էքսկուրսիաները, ճանաչողական այցերը և այլն ու դրանց թիվը; մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը

13. ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու և նմանատիպ առաջարկները, դրանց թիվը.
14. ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը և դրանց ընթացքում քննարկված հարցերի շրջանակները.
15. ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին տրամադարվող աջակցությունը, ձևերը և աջակցություն ստացող սովորողների տոկոսը.
16. ծնողական և աշակերտական խորհրդների համագործակցությունը և դրանց ձևերը.
17. հաստատության առօրյաից և տեղի ունեցող իրադարձություններից ծնողների տեղեկացվածության աստիճանը.
18. ծնողների ներգրավվածությունը սովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներին, ներգրավվածության ձևերը և նման աշխատանքներում ներառված ծնողների տոկոսը.
19. ծնողների տոկոսը, որոնք օգտվում են <http://www.dasaran.am>, <http://ktak.am>, <http://www.armedu.am>, <http://forum.armedu.am/>, <http://lib.armedu.am>, և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատության կայքից:

Հաստատությունը և համայնքը համագործակցում են և հաստատությունը վարում է ակտիվ հասարակական կյանք.

20. հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնականության բազայի համալրման և այլ աշխատանքներին համայնքի մասնակցությունը, այդ ուղղությամբ կատարված ներդրումները.
21. համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողների տեղեկացվածությունը և նրանց մասնակցությունը համայնքի աշխատանքներին, մասնակցության ձևերը; մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
22. հաստատության կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված և անցկացված միջոցառումները և դրանց թիվը; մասնակից սովորողների տոկոսը և համայնքի ներկայացուցիչների թիվը.
23. հաստատության կողմից ՀՀ-ների հետ համատեղ իրականացված կրթական ծրագրերը և մասնակից սովորողների թիվը՝ ըստ ծրագրերի:

Մաս 5-ում բերված 1-ից 5-րդ ցուցանիշներ համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների/տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում/փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև աղյուսակ 28-ը:

Աղյուսակ 28. Տվյալներ հաստատության գործունեությանը սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի
Սովորողների մասնակցությամբ իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ ղեկավարության կողմից որոշումների կայացման	12	15	17

դեպքերի թիվը			
Սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունների թիվը.	15	20	22
Սովորողների կողմից կազմակերպած միջոցառումների թիվը	15	18	17
Իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովների, սեմինարների, կլոր-սեղանների, քննարկումների թիվը	40	35	35
Սովորողների մասնակցությամբ իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ հաստատության ղեկավարության կողմից կայացրած որոշումները և դրանց կայացմանը մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.			

Աղյուսակ 30. Տվյալներ հաստատության ծնողական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2019-2020 ուստարի	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի
Սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունների թիվը և ընդունված առաջարկների տոկոսը ներկայացվածի նկատմամբ.	10	8	8
Ծնողական խորհրդի կողմից տվյալ ուստարում կազմակերպված միջոցառումների՝ հանդեսների, հավաքների, երեկոյթների, էքսկուրսիաների, ճանաչողական այցերի, ժողովների.և այլնի թիվը	50	45	47
Ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու և նմանատիպ առաջարկների թիվը.	5	4	6
Ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը՝ դրանց թիվը ուստարվա ընթացքում	10	12	16
Ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից աջակցություն ստացող սովորողների տոկոսը տվյալ ուստարում	32	30	30
Սովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներում ներառված ծնողների տոկոսը.	47	40	42
Ծնողների տոկոսը, որոնք օգտվում են emis.am , http://ktak.am , http://www.armedu.am , http://forum.armedu.am/ , http://lib.armedu.am , և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև	90	90	91

հաստատության կայքից			
---------------------	--	--	--

«ԳՅՈՒՄՐՈՒ N 29 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ
ՆԵՐՔԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

2021-2022 ուստարի